

ROVERSKÝ KMEN

skautský časopis
pro rovery
a rangers

HLEDÁNÍ PRAVDY

Rozhovor o dezinformacích

Fotoreportáž z Mostů přes Jarugu

PRADA

 SKAUT

prosinec 2023

ročník 27 / číslo 132

OBSAH

Editorial **3**

PŘEHLED

Zprávy **4**

Reportáž z workshopu časopisů **7**

TÉMA

Skauti jako rytíři pravdy **8**

Rozhovor o dezinformacích **12**

Jak na program, který hledá pravdu? **16**

Anketa: naplňování služby pravdě **18**

Jak najít pravdu v odborkách **20**

Pro a proti: Existuje věčná pravda? **23**

PRAXE

Fotoreportáž z Mostů přes Jarugu **26**

Rozhovor s šéfredaktorem RK Dubínkem **30**

Na pomezí rovingu a oldskautingu **33**

Reportáž z Roverské porady **35**

Duchovno na Obroku **38**

OKNO

Krojokapsy: Viki Renčová **41**

Ukrajínští skauti a Skautský institut **42**

Anketa o videohrách **44**

Pozvánky **46**

ROVERSKÝ KMEN

časopis pro rovery a rangers

číslo 132, ročník 27

vychází 5x ročně

registrační číslo MK ČR E 10199,
ISSN 1213-0664

Předplatné zajišťuje SEND Předplatné s.r.o.

Pro registrované členy Junáka je předplatné řešeno v rámci on-line registrace.

Více na www.skaut.cz/casopisy.

Vydavatel

Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s.

Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1

IC: 64934926

tel.: 777 663 997, e-mail: tdc@skaut.cz

web: www.skaut.cz/tdc

www.skaut.cz/obchod

Redakce

Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s.

Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1

e-mail: kmen@skaut.cz

web: kmen.skauting.cz

archiv: casopisy.skaut.cz

Šéfredaktor

Jakub Radan Dvořák – Dubínek

Zástupce šéfredaktora

Matěj Ríchtr – Vypravěč

Editorka

Petra Běnková – Peťa

Redaktoři

Anna Vařeková – Barbie

Petra Sýkorová – Surikata

Jonatan Šercl – Špion

Tomáš Klápa – Kyblik

Michal Dobeš – Dobi

Filip Komenda – Klacek

Korektury

Kateřina Černá – Hvězdička

Lucie Víchová – Lucka

Magdalena Grešová – Majda

Dále na tomto čísle spolupracovali autoři článků, fotografií a ilustrací.

Autorka titulní strany

Eliška Slavatová – Kory

IMAGEMAKERS

Grafická úprava a zlom

Imagemakers – Jitka Turbáková

e-mail: info@imagemakers.cz

www.imagemakers.cz

Tisk
Triangl, a.s.

Předplatné

SEND Předplatné s. r. o.

www.send.cz/skaut

Uzávěrka čísla 133 12. ledna

EDITORIAL

MILÉ ČTENÁŘSTVO,

asi každý z nás někdy slyšel větu „Čemu teda mám věřit?“. Věk roverů a rangers (tedy od 15 do 24) je specifický leccím, třeba i tím, že se v něm více začínáme zajímat o okolní svět a činíme rozhodnutí – od volby vysoké školy až po formování světonázoru – která jej mohou měnit. Několik posledních let, počítaje covidovou pandemií, tlačí na nás mladé, abychom zaujali názorové postoje k aktuálním událostem. Na čem je ale postavit, když se na nás valí nepřehledné množství informací?

S naší redakcí Roverského kmene tu nejsme proto, abychom vám řekli, jaké postoje zaujmout, ale abychom vám ukázali možné cesty, jak lze hledat pravdu. Jako skauti máme tu výhodu, že pravdu, dokonce psanou jako Pravda, máme ve svých základních hodnotách. Teď už ji jen správně definovat a hledat.

Kromě toho vás také srdečně zveme do našeho redaktorského týmu! Pojďte s námi vyšlapávat cesty za Pravdou a nabízet vodítka dalším roverům a rangers.

Jakub Radan Dvořák – Dubínek

FOTO TAMARA TOTKOVÁ

*Píšeš, kreslíš, baví
tě starat se o web
nebo fotit?*

**CHCEME TĚ
DO KMENE!**

*Ozvi se na
chcidokmene.
skauting.cz*

PŘES MEXICKOU METROPOLI PROŠLY TISÍCE NEMRTVÝCH

V hlavním městě Mexika proběhl na začátku listopadu „zombie“ pochod, kdy se ulice zaplnily lidmi v nejrůznějších kostýmech spojených s tematikou nemrtvých. Nadšenci v kostýmech byli potěšeni, že se událost těší zájmu místních, turistů i médií.

Akce počítá i s odměnou pro nejlepší kostýmy „zombíků“, která činí až 50 tisíc pesos (v přepočtu zhruba 63 tisíc korun). Letos se jednalo už o šestnáctý ročník, kterého se už více než dekádu účastní přes 10 tisíc lidí. (seznamzpravy.cz)

RANGERS VYHRÁLY CENU GRATIAS TIBI

Letošní cenu Gratias Tibi si odnesla skautská Káva od srdce. Tu organizují skautky z Velkého Meziříčí v čele s Ilonou Havlátovou a Marií Procházkovou. Vyhrály Cenu veřejnosti s projektem, který již šest let pomáhá vždy vybrané rodině z jejich města, která se potýká se zdravotními obtížemi. Letos se jim podařilo vybrat téměř 300 tisíc korun pro Terezku, která žije s dětskou mozkovou obrnou. Předání ceny Gratias Tibi v rámci již 10. ročníku se konalo 26. září v Praze. Ocenění je určené pro mladé lidi do 30 let, kteří se zapojují do dění ve svém okolí a nejrůznějšími aktivitami mění věci k lepšímu. (gratiastibi.cz)

PROBĚHLO SETKÁNÍ ÚSTŘICE

V sobotu 14. října proběhlo setkání Ústřice. Sešlo se na 60 lidí z odborů, pracovních skupin, Náčelnictva, Výkonné rady a dalších orgánů Junáka – českého skauta. Navzájem se seznámili se svou prací a diskutovali o aktuálních tématech organizace – vzdělávání, bezpečný skauting, Strategie 2030 a Kodex jednání dospělých. Cílem celého setkání bylo i seznamování napříč skupinami a získávání kontaktů. (zpravodajstvi.skaut.cz)

OCENĚNÍ OD PREZIDENTA REPUBLIKY DOSTALI TAKÉ TŘI SKAUTI

Při příležitosti státního svátku 28. října byli mezi oceněnými i skauti. Medaili Za zásluhy 1. stupně dostal Miloslav Nevrlý – Náčelník, autor publikace Karpatské hry, ale také zoolog, poutník a spisovatel. Druhým vyznamenaným byl Jan Šolc – Kol, který od prezidenta dostal Řád TGM 2. třídy, za zásluhy o rozvoj demokracie, humanity a lidských práv. Třetím oceněným medaili Za zásluhy 1. stupně byl Jiří Grygar – Dřímál, astronom, astrofyzik a popularizátor vědy. (zpravodajstvi.skaut.cz)

FARMACEUTICKÉ FIRMY POUŽÍVALY PRO VÝROBU LÉKŮ TĚLA LEVHARTŮ

Tři farmaceutické firmy, které produkují léky tradiční čínské medicíny, používaly k výrobě léků části těl ohrožených zvířat. Na tuto činnost upozornila nezisková organizace Environmental Investigation Agency, podle které firmy používaly těla levhartů a luskounů. V Číně není výroba léčiv tímto způsobem trestná, proto mají farmaceutické firmy podporu velkých bank a finančních institucí. Tamní zákon o ochraně divoké zvěře zakazuje pouze obchod za účelem konzumace. Výroba léčiv s využitím těl ohrožených zvířat zákonem postihnuta není. Čínské úřady odmítly situaci pro média komentovat. (novinky.cz)

BERLÍNSKÉ MUZEUM PERGAMON ČEKÁ REKONSTRUKCE, POTRVÁ 14 LET

Pergamonské muzeum čeká rozsáhlá rekonstrukce, která má podle odhadů trvat 14 let a stát v přepočtu 18 miliard korun. Takto dlouhá doba je zapříčiněna tím, že muzeum sídlí v historické budově, kde bude potřeba každý krok konzultovat s památkáři. Celá stavba navíc stojí na nevhodném podloží. Muzeum dostane nový kabát včetně nových oken, klimatizace a omítky. Muzeum bylo poprvé otevřeno v roce 1930 a patří k těm nejnavštěvovanějším na berlínskému Muzejním ostrově. Chloubou expozice jsou antické památky z Blízkého východu, jako je Pergamonský oltář, po němž je muzeum pojmenované. (irozhlas.cz)

ISLAND ZASÁHLA TISÍCE MALÝCH ZEMĚTŘESENÍ, MOHOU BÝT PŘEDVOJEM VĚTŠÍCH VÝBUCHŮ

Na povrchu ostrova došlo během října k více než 5 500 malých zemětřesení. Island leží mezi euroasijskou a severoamerickou tektonickou deskou a k malým otřesům dochází denně. Aktuální seismický roj – série zemětřesení v malé oblasti a krátkém čase – byl rozsáhlejší než je obvyklé. Nejsilnější zemětřesení dosáhlo 4,5 stupně Richterovy škály. „Tato zemětřesení jsou varovným signálem, součástí dlouhodobějšího příběhu, kdy víme, že vstupujeme do přípravné fáze k příští (vulkanické) erupci,“ uvedl vedoucí oddělení výzkumu islandského meteorologického ústavu Matthew Roberts. Zemětřesení byla způsobena hromaděním magmatu v hloubce až pěti kilometrů. (irozhlas.cz)

VOJTĚCH MATOCHA

KAREL OSOHA

Prašina: Křídový panáček

Komiksová série Křídový panáček získala cenu Muriel za nejlepší kresbu, nominaci na Zlatou stuhu a byla zařazena do katalogu Nejlepší knihy dětem. Nyní všech sedm sešitů konečně vychází v jedné vázané knize.

KRISTÝNA PLÍHALOVÁ

Bažina v obýváku

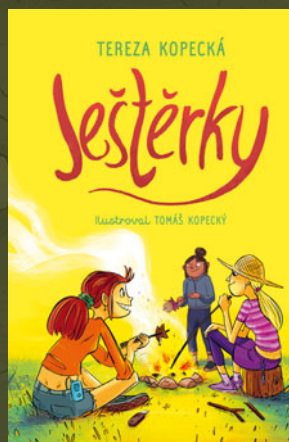
Sourozenci Jáchym a Josefína navštěvují cizí planety, zabydli byt dvěma sty tisíci koček a vymysleli hru „Čuchni si k mojí ponožce“. Jejich zážitky se v hravém komiksu proměňují ve výlety do světů plných fantazie, během kterých mizí rozdíly mezi realitou a dětskou představivostí.

TEREZA KOPECKÁ

TOMÁŠ KOPECKÝ

Ještěrky

Agnes, Kiki a Klára už si prázdniny dokonale naplánovaly. Budou stanovat na louce za městečkem, lovit potravu a užívat si nekonečnou svobodu. A pak se to pokazí. Okolo se potulují podivní trampové a o táboře se dozvěděli kluci ze třídy. Budou to nakonec opravdu ty nejlepší prázdniny všech dob?

„IDEÁLNÍ ČLEN REDAKCE PÍŠE KREATIVNĚ, ODEVZDÁVÁ VĚCI VČAS A NEEEXISTUJE,“ ZNĚL ZÁVĚR ZE SETKÁNÍ SKAUTSKÝCH ČASOPISŮ

AUTOR **MATĚJ RICHTŘ** – VYPRÁVĚČ

Píše do Kmene a věnuje se textům. Nemá rád vymyšlení medailonků a žije pozdní roverský život.

Klid líného rána na Staro-městském náměstí rušil jen pohyb figurek na orloji a asi dvacet párů nohou, které spěchaly do Skautského institutu. Tam se třetí zářijovou neděli odehrával workshop pro skautské časopisy, který organizovalo Tiskové a distribuční centrum Junáka (TDC).

Po zahájení setkání jsme si (zase) dokázali, že jsme nejlepší. Redakce Roverského kmene se totiž dostavila v největším počtu. Kromě nás dům U Minuty intelektuálně okupovaly redakce Skautingu, Světýlka, Junáka-Skauta, Ben Já Míny i Skautského světa. Zastoupení redakcí bylo velmi pestré a obohacující.

V prvním bloku jsme se bavili o dobrém článku či tvůrčím psaní. Dále jsme diskutovali, jak časopisy fungují uvnitř redakcí. „Jaký má být skautský podcast?“ odpověď na tuto otázku zůstala nenaplněná, ačkoliv jsme se o ní bavili téměř hodinu. Závěrem jsme sdíleli, jak si představujeme ideální proces tvorby článku.

I přes kvalitní program byly pro mě nejpřínosnější pauzy mezi bloky, kdy jsem se mohl bavit s ostatními

a poznávat lidi z naší redakce či si vyměňovat zkušenosti s lidmi z jiných časopisů.

Celým programem nás provázelo duo Káťa a Lupen, oba z TDC. Darem jsme dostali fotografii Jaroslava Foglara – Jestřába se slovy, že nám může být vzorem k naší časopisecké tvorbě.

Jsem rád, že jsem strávil víkend (sobotní Ústřici a nedělní workshop) s lidmi, kteří dělají časopisy. A velmi oceňuji možnost sdílet zkušenosti jak napříč všemi skautskými časopisy, tak i s lidmi z naší redakce. Budou mi poučením pro další tvorbu našeho roverského plátku. ●

TÉMA

KOMENTÁŘ

SKAUTI JAKO RYTÍŘI PRAVDY

Je slib sloužit nejvyšší Pravdě opravdu něčím tak „neuchopitelným“, jak opakovaně slýchávám? Pokusím se ukázat, že to tak komplikované není. Že je to dokonce velmi praktické a přitom dobrodružné. A že se o to opravdu má pokoušet každý – protože každý má šanci se na téhle skvělé službě podílet.

AUTOR JIŘÍ ZAJÍC – EDY

Edy je vedoucím odboru duchovní výchovy Junáka, je spoluautorem současného znění skautského slibu. Profesionálně se věnuje matematice a vzdělávání. Napsal několik knih včetně příručky Příběhy ke skautskému slibu a zákonu.

MALÝ FILOZOFICKÝ EXKURZ

Na první pohled se člověku může zdát, že je docela jasné, co se rozumí *pravdou*: Výpověď, která odpovídá skutečnosti. A pokud skutečnosti neodpovídá, pak jde o omyl, nebo – bylo-li to úmyslné – o lež. Toto pojetí bylo v dějinách evropského myšlení zpracováno do různých podob tzv. *korespondenční teorie pravdy*. A zdálo se, že problém pravdy je úspěšně vyřešen.

Bohužel jen do té doby, než se začalo ukazovat, že my tu skutečnost, s níž máme poměřovat naše výroky, spolehlivě nepoznáváme. Ba – co hůř – že my ji nejspíš nepoznáváme vůbec. Aspoň pokud to závisí na našich poznávacích schopnostech. Mezi onou skutečností a naším rozumem je

totiž soustava „zprostředkujících prvků“ (například našich smyslů), o kterých už víme, že je nemůžeme brát za naprosto věrohodné informatory o skutečnosti. A to je ještě optimističtější vyjádření. Mnozí z filosofů novověku došli k tomu, že tihle „zprostředkovatelé“ nás k té skutečné „skutečnosti“ vůbec nepustí.

To je ovšem situace nesmírně závažná. Vždyť celý náš život je více méně postavený na tom, že věříme sobě navzájem i tomu, co nám naše smysly a rozum zprostředkovávají o světě, ve kterém žijeme. Bez zásadní důvěry v pravdivost našeho poznání můžeme těžko pře-

konávat překážky, tvořit a spolupracovat s druhými. Dokonce i „chlouba novověku“ – přírodní věda – se tu dostává do úzkých. V pokleslé podobě se toto zjištění promítá do dnes často vyslovované fráze „Každý má svou pravdu“. To je samozřejmě naprostá rezignace na pravdu a její porážka. Je tedy heslo naší prezidentské standarty *Pravda vítězí* jen strašný omyl? My, skauti, jsme přesvědčeni, že není.

Znamená to ovšem pochopit, že tato „vítězící Pravda“ je skutečnost úplně jiného charakteru, než jak si lidé běžně představují. Není tím, co říkáme nebo i myslíme. Pro pochopení může snad dobře

posloužit analogie se Sluncem a tím, jak zásadně ovlivňuje naše vidění. Díky slunečnímu světlu může náš zrak dobře rozeznávat svět kolem nás. A díky Pravdě má náš rozum také dostatek „světla“ k tomu, aby uvažoval správně. Naše pravdivé poznání je tedy důsledkem spolupráce s touto universální Pravdou. Současně ale tato spolupráce vyžaduje na naší straně určité předpoklady, kterým se teď budu věnovat.

PRAKTICKÉ DŮSLEDKY

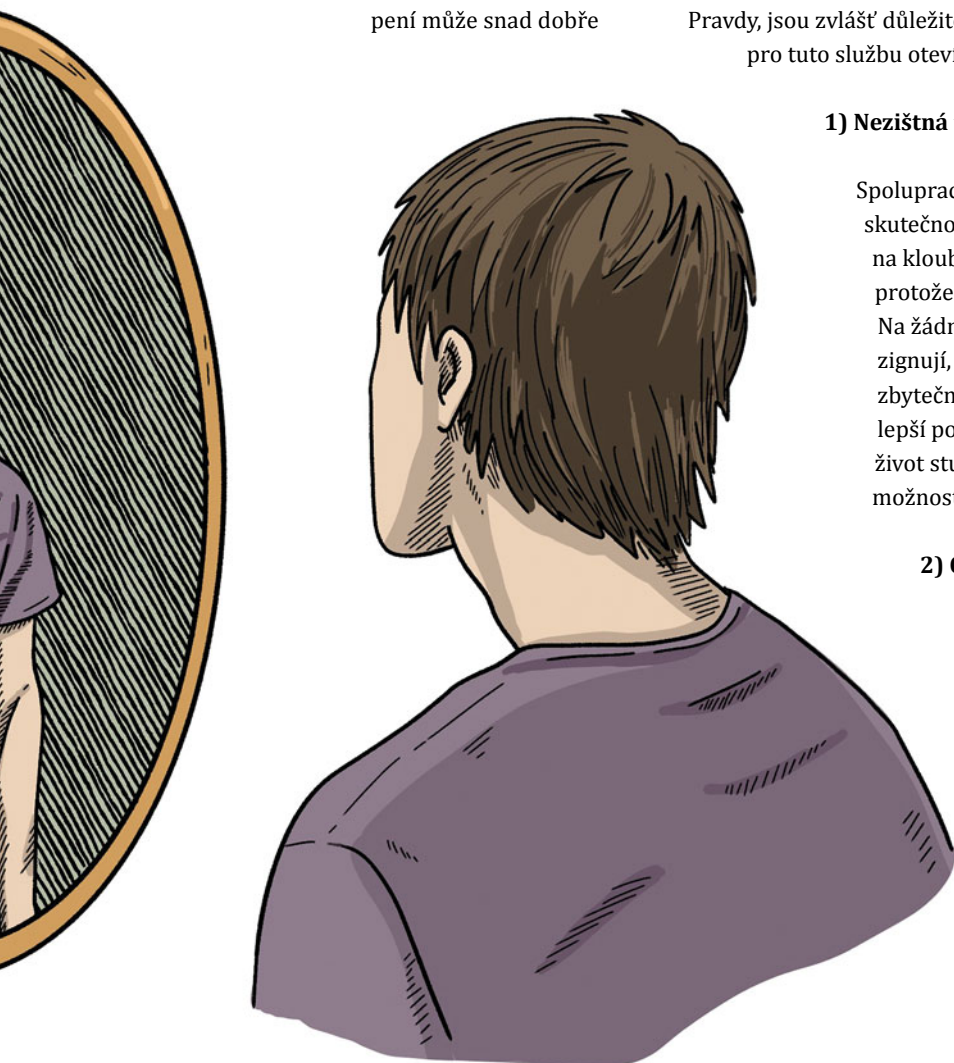
Při právě uvedené situaci, kdy jsme zváni „do služeb“ Pravdy, jsou zvláště důležité určité přístupy, které nás pro tuto službu otevírají. Zde je uvádím:

1) Nezištná touha po poznání

Spolupracovníci Pravdy musí mít skutečnou touhu přijít věcem na kloub. Poznat svět i sebe samé, protože je to opravdu zajímavá. Na žádné poznání předem nerezignují, jako by to bylo nezajímavé, zbytečné. Stále hledají zdroje pro lepší pochopení skutečnosti, celý život studují. Nikdy neodmítnou možnost se poučit.

2) Odvaha k pravdivosti

Pro jejich přístup k jakémukoliv poznávání platí „padni komu padni“. A to i vůči sobě a skupině, k níž patří. Jsou připraveni a schopni uznat své omyly. Dokážou být vděční těm, kdo jim pomohli jejich cestu napravit či zlepšit.

3) Ochota a schopnost spolupracovat s ostatními

Uznávají, že pro jejich pravdivé poznávání byl a je nezbytný přínos ostatních. S úctou a respektem hledí na své předchůdce v hledání, a i když vidí jejich chyby, nepřehlídí kvůli tomu i jejich přínos pro narůstání pravdivého celku lidského poznání. Stejně tak jednají se svými současníky – nepřivlastňují si jejich práci, ale vítají možnost v dialogu s nimi posouvat společné poznání.

4) Statečnost při svědectví Pravdě

Pokud se kvůli své věrnosti Pravdě dostanou do obtížných situací, snášejí ji trpělivě v důvěře, že to, co je dobré a pravdivé, se nakonec prosadí. A že jejich momentální utrpení je příspěvkem k tomu, aby v budoucnu ono pravdivé poznání o to více zazářilo.

5) Myšlenková poctivost a důslednost

I když vědí, že bez podpory Pravdy by jejich poznání bylo vůči skutečnosti slepé, svůj díl odpovědnosti za správné poznání připojují s plným nasazením. V souladu se svým posláním vydávají své síly bez „zadních vrátek“.

6) Respektování svobody

Vědí, že dar pravdivého poznání vyžaduje svobodné nasazení, a proto pokud je v jejich možnostech, chrání pro každého prostor svobody. I tehdy, když se jim to nehodí.

A CO S TÍM V NAŠEM KONKRÉTNÍM ŽIVOTĚ?

Předně bychom měli se slovem „pravda“ zacházet mnohem opatrněji, než je u nás běžné. Právě nezodpovědné zacházení s tímto výrazem vede pak k nesmyslům typu „Každý má svou pravdu“. Měli bychom si být vědomi, že pravdu určitě nemůžeme mít, nýbrž – v nejlepším případě – že díky Pravdě je naše poznání či výpověď více, či méně *pravdivé*. Tedy více, či méně odpovídá skutečnosti. Zpravidla vždycky jen částečně a do určité míry. Protože pokud se nejedná o triviality, je všechno v reálném světě propojeno s ohromným množstvím prvků, které nejsme schopni brát při našem uvažování v potaz.

Tohle poznání by nás mělo dále přivést k dalšímu pro život zásadnímu přístupu: největší šanci na pravdivé poznání máme v dialogu s těmi, kterým také jde o pravdivé poznání. Nemusí mít stejné výchozí názory, ale měli by co nejlépe naplňovat ta pravidla, která jsem před chvílí uvedl. Proto je také tak důležité opravdové naslouchání. Skrze každého nás totiž může „oslovit“ Pravda. Možná jste to už sami zažili:

někdo vysloví něco, co se ve vaší mysli úplně rozsvítí a pomůže vám pochopit něco, co dlouho vzdorovalo vašemu poznání.

Měli bychom mít také aspoň jednu oblast, kde se opravdu poctivě celý život vzděláváme. Díky tomu totiž budujeme určitou myšlenkovou ukázněnost a současně i vděčnost k těm, kteří se namáhali před námi. Myslím, že tohle je v dnešní době hodně důležité – uvědomovat si, jak naše vlastní poznání vyrůstá z úsilí mnoha generací a někdy i našich současníků. Jen málo toho, co víme a co si myslíme, je opravdu náš originál.

Nakonec ještě připomenou něco, co je možná pro mnohé z vás samozřejmostí: služba Pravdě neznamená tvrdost či dokonce bezohlednost. Zcela záměrně je v našem slibu Pravda spojená s Láskou. Láska má totiž pravdivému jednání připravovat cesty. Je nekonečně vynalézavá v tom, jak pochopit druhé a jak najít správnou cestu k jejich srdci. Jen tak může být naše sdělování *sdílením* – naše komunikace opravdu tvorbou *communia* – společenství. ●

inzerce

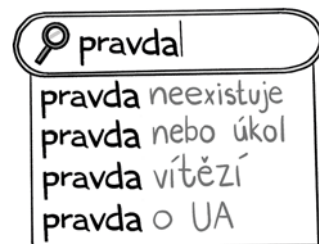
NEVIDITELNÁ
VÝSTAVA

NEVIDITELNÁ
VÝSTAVA

Darujte netradiční zážitek!

www.neviditelna.cz

PRAVDU MÁME KAŽDÝ SVOU, FAKTA JSOU ALE JEDINEČNÁ, ŘÍKÁ ODBORNICE NA DEZINFORMACE

Kateřina Kümpel se se spolkem Zvol si info věnuje dezinformacím a v rozhovoru pro Roverský kmen popisuje, co to dezinformace vlastně jsou. Dále zdůvodňuje, proč bychom měli být na pozoru při sledování influencerů nebo jak poznat zavádějící zprávu.

AUTOR JAKUB RADAN DVOŘÁK – DUBÍNEK

Rozhovor si můžete v plné délce přečíst na webu časopisu kmen.skauting.cz

Prosincové číslo našeho časopisu nese téma Hledání pravdy. Co je podle tebe pravda a co to slovo znamená?

Je rozdíl mezi pravdou a fakty. Dost často se překrývají, ale je rozdíl mezi tím, jak pravdu vidí moje babička a jak pravdu vidím já. Co je pravda, to je neskutečně filozofická a těžká otázka, ale můžeme si víc povídat o faktech.

Mohla bys tedy popsat, jaký rozdíl vnímáš mezi pravdou a fakty?

Myslím si, že pravda je subjektivní přesvědčení o tom, jak svět funguje, a fakta jsou měřitelná a dají se nějakým způsobem replikovat (opakovat, pozn. red).

Co je podle tebe opakem pravdy?

Na to lze odpovědět, že proti pravdě je nějaká nepravda. Lež. Nebo i mýlka.

DEZINFORMACE, MANIPULACE, FAKE NEWS A JINÁ NEHEZKÁ SLOVÍČKA

V médiích i mezilidské komunikaci se čím dál více používá slovo dezinformace, někdy taky misinformace. Jaké je správné pojmenování a co to je?

Záleží pojmenování čeho konkrétně, protože misinformace, jak ji chápeme v Evropě, je chybně uvedená informace. Třeba když se někdo splete, což se může stát běžně.

A dezinformace?

Dezinformace je cíleně vypuštěná. Jde o překroucený výrok nebo o vyjádření úplně vycucané z prstu,

kteří má někoho poškodit nebo způsobit újmu. Takové zjednodušení vychází z definice Centra proti terorismu a hybridním hrozbám, které spadá pod české ministerstvo vnitra.

Takže když se mě někdo na ulici zeptá, jak se dostane na zastávku a já mu řeknu, že má jít rovně a doprava, ale ve skutečnosti by měl jít doleva, tak jsem se spletl a dopustil jsem se misinformace?

Ano, přesně tak. Ale kdybys toho člověka poslal špatným směrem, protože se ti třeba nelíbí a chtěl bys, aby se ztratil, tak už to je dezinformace.

Často se také používají slova jako hoax, konspirace, manipulace. Je vůbec důležité se v těchto pojmech orientovat a vědět, co který označuje?

Do jisté míry je fajn mít přehled, ale často se význam těchto slov překrývá. Hoax je poplašná zpráva a původně se objevoval v řetězových e-mailech – nigerijští princové a tak podobně. Hoaxy mají za účel vyvolat v lidech strach a vyplašit je. A tím z nich třeba vytáhnout i peníze. Kdežto konspirační teorie mohou být i trochu bizár, který vytváří skupiny lidí, kteří nejsou společností vyslyšení. Nejznámější je asi ta o placaté zemi.

A manipulace?

Vlastně jsou cokoliv z výše zmíněného. Manipulace se vnímá jako hrozně negativní věc, ale manipulují všichni, když chtějí dosáhnout svého. Řekla bych, že se slovo manipulace používá až moc, stejně jako fake news. Manipulace je spíš nástroj než konkrétní „žánr“.

Zmínila jsi pojem fake news, který je dnes nadužívaný. Co vůbec znamená?

Fake news je forma, jak se nepravdy dostávají do médií. Snaží se vypadat jako aktuality, ale obsahově to mohou být hoaxy, konspirace, dezinformace nebo třeba i nepochopený vtíp.

SOCIÁLNÍ BUBLINY ŠKODÍ I POMÁHAJÍ

Na webu Zvol si info máte napsané, že se snažíte bojovat s dezinformacemi a dalšími nástrahami digitálního světa. Jaké jsou další nástrahy a na co se zaměřujete?

Zaměřujeme se na to, jak fungují sociální sítě a jak na nich zdravě fungovat. To znamená uvědomit si vlivy algoritmů, uvědomit si dopamin, který má na nás vliv a co s tím můžeme dělat. Koketujeme také s digitálním wellbeingem (schopnost bezpečně pracovat na internetu s ohledem na mentální zdraví, pozn. red.).

V čem je prostředí sociálních sítí specifické pro šíření nepravd?

Určitě skrze sociální bubliny. Kdybych tady v kavárně začala vykřikovat, že existují chemtrails, většina lidí se na mě bude dívat zvláště. Ale na sociálních sítích už máme vybudovanou sociální bublinu – kamarády, které máme rádi, se kterými si rozumíme a skrze algoritmy se můžeme dostat k dalším lidem, kteří svět vnímají podobně jako my. Na jednu stranu je toto na sociálních sítích super, protože v běžném světě se nemusíme setkat s pochopením, které nám nabízí naše sociální sítě. Zároveň to ale může vést k tomu, že se na nás nabalí věci, které nám mohou ublížit. Proto jsou sociální bubliny dvousečné.

Naše publikum jsou roveři a rangers od patnácti do pětadvaceti let, což je věkovka, pro kterou je užívání, a možná i nadužívání, sociálních sítí specifické. Jaká z těch rizik, která jsi vyjmenovala, jsou pro ně největší?

Určitě nadužívání sociálních sítí a třeba i vliv influencerů může být občas rizikový. Je také důležité si uvědomit svoje psychologické zdraví. Jestli to, co děláme na sociálních sítích, nám dělá dobře, nebo právě naopak.

Můžeš přiblížit ten vliv influencerů? V čem může být rizikový?

Je to jako s každou autoritou. Když máme oblíbenou celebritu, jsme k ní daleko méně kritičtí a přebíráme myšlenky, názory i styl tenisek, aniž bychom si to uvědomili. Jsou influenceři, kteří jsou skvělí a obohacující, například dělají vzdělávací a osvětový obsah. Ale pak jsou influenceři, kteří nejsou tak pozitivní a můžeme z nich mít pocit nějaké méněcennosti, protože nemáme tenisky nebo dovolenou, jako mají oni.

KDYBY EXISTOVALY DEZINFORMACE ZACÍLENÉ NA SKAUTY, CHYTLI BY SE NA NĚ

Ty máš zkušenosti ze skautingu. Řekla bys, že skauti jsou něčím specifická skupina, když se bavíme o vlivu dezinformací a rizik na sociálních sítích?

Já si myslím, že kdyby existovaly dezinformace zacílené na skauty, tak by se skauti chytli. Přemýšlíme tak, že si chceme potvrdovat naši pravdu a vnímání světa.

Na skautech je ale dobré to, že na ně nejsou dezinformace cílené a je těžší je napálit. A myslím si, že skauti jsou daleko víc hodnotově zaměřeni než lidé, co do žádné organizace nechodí.

Často panuje mýtus, že dezinformacím podléhají „hloupí lidé“. Nejsme dezinformacím ve skutečnosti vystaveni všichni? Proč je takový mýtus rozšířený?

Já jsem psala diplomku na téma „Kdo věří dezinformacím“. Ve zkratce mi vyšlo, že jim věříme všichni. Někteří voliči politických stran byli o trochu odolnější, ale ne o moc. Pokud se dezinformace trefují do jejich světónázoru, klikli na ně nebo je přeposlali dál jako novinku.

Takže to bohužel nemůžeme rozlišit podle věku, ani podle vzdělání či příjmů. Rozhodující faktor je důvěra v systém, společnost a to, jak to tady celé funguje.

Napadá tě další forma, jak se můžou dezinformace šířit?

Když se vytrhne satira z kontextu, může to nadělat hroznou paseku. Už je to pár let, kdy na apríla vyšel článek, že EU zakazuje pomlázky a jedna nejmenovaná politická strana se toho chytla a udělala z toho hrozně haló. Zkrátka jim nedošlo, že je prvního dubna.

DÝCHEJ, MYSLI, OVĚŘUJ

Spolek Zvol si info začínal vzděláváním a workshopy o ověřování zpráv. Jaké jsou hlavní zásady hledání faktů?

Hlavní součástí našich workshopů je heslo *Dýchej, myslí, ověřuj*. Dýchej znamená nadechni se před tím, než něco sdílíš. Mysli na to, že tvůj mozek není dokonalý a že si vybírá věci, kterým chce věřit.

Kde hledat další zdroje o dezinformacích a tipy na program?

- Zvol si info na svém webu nabízí Surfařova průvodce po internetu, příručku o ověřování informací

- Mají tam i aktivitu s názvem Rozšifruj zprávy

- Kniha Před-svědčování od Roberta B. Cialdiniho o přesvědčování

- Nedávno vyšla kniha Future ON! od Boba Kartouse s podtitulem Jak zkrotit šelmy digitální džungle

Ověřuj – podívej se na autora, odkud zpráva pochází, kdo ji sdílel apod.

Můžeš ještě přiblížit ověřovací proces?

Je dobré se podívat, odkud ten článek pochází, jestli přišel z WhatsAppu, nebo TikToku a kdo je jeho autor. Tak se dá filtrovat spousta spoustu věcí. Dále je dobré se zaměřit, jestli má článek faktické, nebo názorové rysy. Fakt se dá ověřit, dá se dohledat ještě někde jinde, je nějakým způsobem měřitelný a objektivní.

Například můj telefon má modrou barvu a to je fakt. Názor by byl, jestli je hezký, špatný nebo cokoliv. Když jde jen o názor, často se vyskytnou slova jako *každý, všichni, nejlepší, nejhorší*, a další, která mohou rozdělovat čtenáře. ●

Jak ověřování přesně vypadá a jestli lze dezinformace zcela zastavit, si můžete přečíst v celém rozhovoru na webu časopisu kmen.skauting.cz

Kateřina Kümpel

Ředitelka a spoluzakladatelka spolku Zvol si info. Věnuje se tématu dezinformací. Vystudovala politologii na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Tam taky vznikl spolek Zvol si info, který funguje již sedmým rokem. Spolek vydal například *Nejlepší kniha o fake news!!!* a se svými workshopy jezdí po celé republice.

Slovníček pojmů

Dezinformace – záměrně šířená nepravdivá zpráva, která má poškodit čtenáře

Misinformace – chybně uvedená informace, narozdíl od dezinformace nemusí být šířena záměrně a může jít o chybu nebo omyl

Hoax – nepravdivá poplašná zpráva, často míří na emoce

Konspirační teorie – dlouhodobé přesvědčení, že žijeme ve lži a elity nám tají pravdu, souvisí s nedůvěrou ve společnost a přichází ze skupin, které nejsou ve veřejném prostoru vyslyšeny

Fake news – forma, jakou se nepravdy dostávají do médií, zastřešující pojem výše zmíněného

Satira – posměšné vyjádření založené na realitě, šířené za účelem pobavit, zesměšnit nebo kritizovat

POSLOUCHÁM PODCAST NEBO CVIČÍM JÓGU, I TAK MŮŽU HLEDAT PRAVDU

Pouštíš si často do uší nějaký podcast nebo chodíš do školy kolem synagogy? Máš předsevzetí, že se konečně zaměříš na sebe a zklidníš mysl na lekci jógy? A nebo k vám do kolektivu na brigádě přibyl člověk z Blízkého východu? To vše a mnohem více drobností je skvělou příležitostí, jak velké téma, jako je hledání pravdy, uchopit.

AUTORKA **MARKÉTA MUSILOVÁ – BLECHA**

Pracuje na skautském ústředí na programových projektech aktuálně se tak zabývá i revizí roverského programu. Roveringu se věnovala i dříve ve svém domovském středisku v Líbeznicích nebo na kurzech VLK Rovel+. Působí také v odboru Skauti na zemi.

Možná tápeš, jak pracovat u sebe či v kmeni (nebo v oddíle, v němž působíš) na výchovné oblasti, která nese pojmy jako duchovní život a skautské hodnoty. Raději to odkládáš na později a pouštíš se do jiných témat nebo čekáš, že se toho chopí někdo povolanejší? Věď, že na objevování této oblasti není povolanejší člověk než ty sám. Přinášíme tipy, jak si chodníček k oblasti roverské cesty s názvem *Hledání pravdy* začít vyšlapávat. S lehkostí.

STAČÍ SE ROZHLÉDNOUT

Je to jednodušší, než si myslíš. Možnost objevovat myšlenky, které vedou k přiblížení témat vlastních i skautských hodnot, duchovního či přímo náboženského života, najdete doslova na každém rohu. Stačí je zvednout a obrušovat – klidně ve své hlavě. Co takhle se někdy dát do řeči s „Hárekřišníákem“? Nebo si v knihkupectví projít regály s náboženskou literatu-

rou či na Facebooku zabrousit k událostem, které se týkají přednášek, seminářů nebo cvičení na duchovní témata? Nebo se během pauzy na brigádě pobavit s kolegou, který pochází ze země s jinak orientovaným náboženským životem, než je v České republice? Všechny tyto drobnosti jsou skvělým startem a můžeš si na základě nich vytvořit osobní výzvu, projekt se skupinou nebo zajímavý program na schůzku.

INSPIRUJTE SE VÝZVAMI Z DATABÁZE

Do čeho se můžeš konkrétně pustit? Vyber si nějakou ze čtyř níže zmíněných výzev, případně vyberte společně ve vašem roverském společenství.

Pak se o tom dál bavte. Co jste zažili zajímavého? Jaké myšlenky vám to přineslo, jaké tipy na knihy, podcasty, kulturní akce máte? Sdílejte to mezi sebou. Z něčeho třeba může vzniknout i společný plán!

Podcast o duchovním životě

Poslechnu si podcast s duchovním či náboženským tématem. Přemýšlím, jak se mě téma dotýká osobně, a diskutuji o něm s ostatními.

TIP: U ambonu / Za kostelem / Hergot

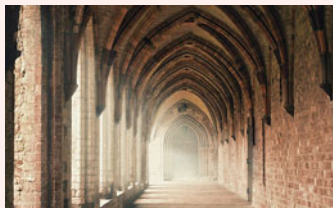
Mše

Půjdu na mši, pokud běžně nechodím, případně navštívím bohoslužbu jiné církve, než ke které se hlásím. Dialogem s věřícím nebo dohledáním informací zkusím dění na bohoslužbě porozumět.

Duchovní akce

Zúčastním se duchovně zaměřeného semináře / kurzu / pobytu v klášteře.

Různá náboženství

Navštívím kostel / chrám / duchovní místo všech světových náboženství. Seznámím se se základními principy jednotlivých náboženství a reflektuji, jak jednotlivé proudy rezonují se mnou (co zajímavého a inspirativního do mého života přinášejí).

POSILTE TÉMA V KMENI SKRZE PROJEKT

A když už se o tom bavíte, možná vás napadne i nějaký zajímavý společný projekt. Nabízíme jeden, ze kterého může profitovat i vaše středisko. ●

Napadl tě během přemýšlení o tématu jiný projekt či výzva? Bezva! Vytvoř si vlastní podobu – databáze slouží jako inspirace, ale vše by sis měl*a přizpůsobovat na míru. Jak na to? K tomu ti poslouží **Checklist k tvorbě vlastní výzvy či projektu.**

Checkni ho zde →

Knihovna duchovní výchovy

Vytvoříme soubor tipů na literaturu, podcasty, koncerty, divadla, akce, které jsou zajímavé ke sdílení pro ostatní a týkají se duchovního života a spirituality. V rámci našeho střediska vymyslíme, jak zdroje dostat k ostatním jeho členům přívětivou formou.

TIP: Můžete vytvořit například online databázi a filtrovat dle věku, žánru, tématu. Nebo vyhradit prostor v klubovně pro knihovnu a čtecí koutek. Nadělte nějaké knihy k Vánocům a vzájemně si je půjčujte nebo pište recenze do skautských časopisů.

ANKETA: JAK V ODDÍLE NEBO KMENI NAPLŇUJETE SLUŽBU PRAVDĚ?

Skaut*ka je pravdomluvný*á, to je první skautský zákon. Provází nás stále a nejen ve skautském životě. Jak tento zákon vnímají skautující napříč republikou? A jak s ním pracují ve svých jednotkách?

AUTOR FILIP KOMENDA – KLACEK

Jako oddílový rádce pomáhá v oddíle se spoustou věcí. S říkáním pravdy má občas problém, ale snaží se to překonávat a vést svěřené děti k pravdomluvnosti.

ANDREJ DUNDA – DĚPÍR, 18 LET

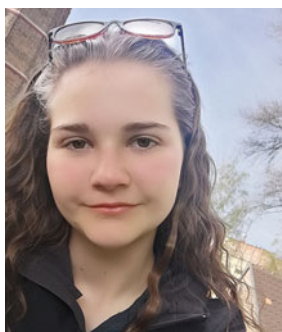

Pochází z 311. oddílu Káňata Praha – Strašnice, kde pomáhá s plánováním výprav a táborů, podílí se na hospodaření a správě oddílového webu.

Zákon „Skaut je pravdomluvný“ u nás v oddíle často neuslyšíte, přesto je jeho princip zahrnutý v našem fungování. Nehustíme neustále do dětí skautské myšlenky, ale předáváme je přirozenou cestou skrze společné fungování na oddílových akcích. Vedoucí jsou pro děti dospělými průvodci, vzory chování. Směřují děti, aby od nich dobré chování postupně přebíraly a okoukávaly.

Snažíme se pro děti vytvářet přátelské prostředí, kde se nebojí říkat pravdu a nejsou zbytečně trestány, když se k něčemu upřímně přiznají, a spíše s nimi danou věc vedoucí rozumně vyřeší. Vedoucí by pro děti měli být kamarádi, na které se mohou s čímkoliv obrátit a kterým mohou důvěřovat. Pokud v oddíle funguje důvěra mezi členy, může dobře fungovat i práce s prvním skautským zákonem.

MARIE LOPKOVÁ – BERTA, 16 LET

Působí u 10. přístavu Maják Liberec, pomáhá v oddíle u žabiček. Vše, co jí přijde pod ruku, ráda vyfotí a nezalekne se ani běhu, konkrétně se svým psem.

V oddíle pracujeme s prvním skautským zákonem nejlépe, jak to jde. Všichni naši svěřenci vědí, že říct pravdu je to nejlepší, co mohou udělat. Je důležité vytvářet prostředí, kde se členové oddílu cítí svobodně a jsou podporováni v pravdomluvnosti. Postupem času a s přibývajícím praxí může tato hodnota přirozeně zapustit kořeny v životech našich členů.

Pravdomluvnost je znak skauta. V dnešním světě se snižuje váha slov. Lidé často mluví rychleji, než myslí, a nevádí jim, že někomu řeknou něco nepravdivého. Pravdomluvnost se netýká jen řeči, ale i skutků. Neměli bychom podvádět při hře nebo ve škole při písemce.

V našem oddíle pracujeme s pravdomlvností spíše přirozeně. Snažíme se být pro děti vzorem. Všechno jde říct po pravdě, i když máme strach z reakce druhého.

JOSEFÍNA TRUKSOVÁ – PONOŽKA, 17 LET

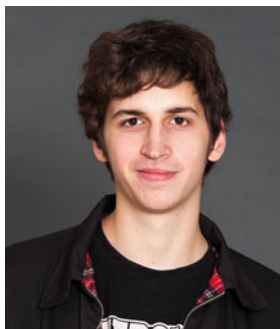
Působí u 10. střediska Mafeking Brno, je členkou 30. oddílu Bílých kytek a 6. roverského kmene Caudata. Ve středisku se stará o PR – spravuje sociální síť a vše kolem nich.

V našem roverském kmeni jsme sice se zákonem jako takovým nikdy blíže nepracovali a neměli na toto téma zaměřený program, určité jeho aspekty se ale do našeho fungování promítají.

Nejdříve bych chtěla přiblížit naše pojetí cti. Snad při každém programu platí pravidla, ovšem ne vždy jde kontrolovat, jestli je všichni zcela dodržují. Proto do sebe musíme vkládat důvěru, že hrajeme s naprostou ctí a férovostí. Kdyby někdo porušoval pravidla, dostal by trest v podobě upomínky. Upomínky rozdává kmenová rada, která veřejně oznámí, jak daný člověk porušil pravidla. Ten má poté možnost se nad svým nečestným chováním zamyslet a změnit ho.

Na principu vzájemné důvěry u nás funguje i druhý aspekt, který se týká upřímnosti. V kmeni se snažíme vytvářet bezpečné místo, ve kterém se nikdo nebojí projevit svůj názor a dát vědět, když něco nezvládá nebo potřebuje pomoci. Každý by měl vědět, že je v Caudatě vítán a přijímán takový, jaký doopravdy je, a nemusí se přetvařovat a nebýt upřímný.

LIBOR BRZOBOHATÝ – BORO, 28 LET

Ve svém skautském životě vede redakci Skautingu z pozice šéfredaktora, je vzdělavatel a působí u 94. oddílu Mirka Klepáče v Brně.

Oddíl jsem vedl před pár lety, a tak jsem musel trochu zapátrat v paměti. Nejsilněji se mi vybavilo něco, co může působit jako klišé, které jsem si vytáhl z paty, ale podle mě není. Postoj našeho oddílu k pravdě nejvíce odrážely vztahy mezi námi všemi – vedoucími, rovery, skauty i včlčaty.

Není možné vést členy oddílu k Pravdě a pravdomlvnosti, nejsme-li k nim sami upřímní. Rovnocenné a otevřené vztahy jsou podmínkou nejen vzájemné důvěry a respektu, ale také výchovy, která má působit na charakter. Přitom je tak snadné z nich uhnout! Kolikrát si ani neuvědomíme, že nejsme k členům oddílu, oddílové rady nebo sami k sobě pravdiví?

Když se nás vlčce na výletě podesáté zeptá, kolik zbývá kilometrů, a my „z legrace“ odpovíme, že ještě deset tisíc. Když před kluky a holkami děláme tajnosti ohledně programu, i když k tomu nemáme žádný skutečný důvod. Když z pohodlnosti porušujeme pravidla, jejichž dodržování tak tvrdě vyžadujeme od ostatních.

Tyto každodenní maličkosti, „nevinné“ lži, jsou podle mě jednou z hlavních překážek v naší službě Pravdě. Dokud totiž nebudeme upřímní k těm, které chceme vést k pravdomlvnosti, je naše další snažení marné. ●

CESTA OD PRAVDY K OPRAVDOVOSTI KRAJINOU SKAUTSKÝCH ODBOREK

Sami sebe často pravdivě poznáme, když hledáme něco, co nás přesahuje. S hledáním a poznáváním našeho životního směřování, pravdivého postoje k druhým i ke světu mohou pomoci duchovní odborky. Nebo další nástroje osobního rozvoje jako je Liliový kříž nebo Liliová cesta.

AUTOR LUKÁŠ MATĚJEK – PANDA

Je členem skautského odboru, týmu VLK Jasan a ČLK Hrádek.
Rád v přírodě hledá to, co nás přesahuje.

PRAVDA JAKO KOMPAS, KTERÝ HLEDÁ SMĚR

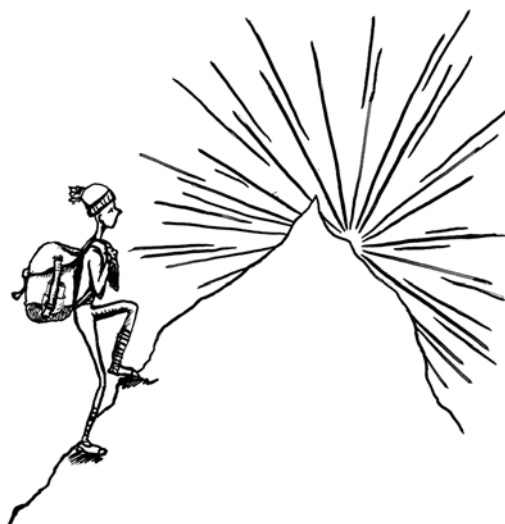
Kam jdeme? K čemu směřujeme? Možná si někdy pokládáme tyto otázky. Cesta za naším skautským cílem „vytvářet lepší svět“ jistě občas vypadá trnitě a místy i nejistě. Kompasem na takové cestě, díky kterému můžeme rozlišovat, kam se vydat, může být pravda. Podívejme se, jak ji nacházet ve skautských odborkách.

Zásady práce s informacemi nabízí odborka Občan:Občanka. Úkol *Tvorba názorů* nás učí rozeznávat kvality argumentů v diskuzi. Jak by vypadal dobrý *Občan v demokracii*? Určitě by si měl sestavit „občanské desatero“, které ho bude reprezentovat. Společně s kmenem můžeme hledat, jaké místo má v tomto desateru pravda a jak ji v občanské společnosti rozeznáme.

Při hledání pravdy je dobrým základem ověřovat informaci ze dvou zdrojů, ale nezůstávejme jen u toho. Mám za to, že se více přiblížíme pravdě, pokud budeme situaci nahlížet z různých stran a budeme ji prozkoumávat v různých kontextech.

Jeden z možných kontextů ukazuje zmíněná odborka Občan:Občanka. Historické souvislosti

si uvědomíme u odborky Historik:Historička v rámci přednášky o historických souvislostech vzniku totalitních režimů v Evropě a jejich dopadu na ČR (úkol *Uspořádání přednášky*). Mohlo by být přínosné zjistit, jaké zprávy sledují, čtou ostatní z kmene. Známe okolnosti izraelsko-palestinského konfliktu? Můžeme se je ve dnech probíhajícího konfliktu dozvědět z médií? Více poví úkol *Historie v souvislostech*. Tím vším můžeme určit správnou cestu naší pouti.

PRAVDA ROZŠIŘUJE MOŽNOSTI POZNÁVÁNÍ SVĚTA

Když už víme, jak náš kompas funguje, můžeme do batohu na cestu přibalit také další vybavení jako pláštěnku, pití nebo dobré boty. Když máme na vycházce pláštěnku, můžeme jít i v dešti. S dobrými botami toho ujdeme více než naboso. S pitím na cestě vydržíme delší dobu. Všechny tyto věci rozšiřují naše možnosti, kam až dojít.

Na cestě se jako skauti nebojíme hledat netradiční řešení a zastávat se druhých i v situacích, které jsou pro nás nevýhodné. Abychom mohli tato řešení a postupy vymýšlet, musíme nejdříve znát, jaké jsou možnosti, a pak se podle toho pravdivě rozhodnout. Když potřebujeme zaplatit, tak to můžeme udělat v hotovosti. Když ale víme o existenci převodu peněz na účet, už máme víc možností, jak placení vyřešit. Nebo jednodušeji – abychom nechodili bosí, musíme mít znalost existence bot.

Abychom blíže poznávali pravdu, máme si rozšiřovat okruh našich možností (musíme do svého života dostávat znalosti bot a převodů peněz). Dobrým nástrojem pro objevování nových pohledů na svět jsou odborky. Ty nám svět představují v deseti různých kategoriích. Přes 60 různých odborek nám nabízí příležitost k růstu a posílení našich znalostí a dovedností. Kompletní seznam je na webu: odborky.skaut.cz.

PRAVDA UKAZUJE KOŘENY V HISTORII LIDÍ

Už máme všechno v batohu sbalené, ale podle čeho půjdeme? Pomyslnou mapu duchovního rozvoje poskytnou duchovní odborky nebo Liliový kříž či Liliová cesta.

Odborka Poutník: Poutnice za pravdou jde přímo k jádru věci. Nejdříve se zaměřuje na poutivé

získávání informací v úkolech *Sběr informací* a *Systematické poznávání*. Když nahlédneme *Hlavní světová náboženství* nebo pronikneme do filozofie, snáze si obhájíme názor na Nejvyšší Pravdu a Lásku v úkolu *Svět, člověk a nejvyšší Pravda a Láska*. Nemusíme být filozofové, možná stačí zmapovat, jaké citáty významných myslitelů nás oslovují v úkolu *Vhled do filozofie*. Tyto citáty pak lze využít na Poutní cestě, při které budeme putovat na vybrané místo. Půldenní putování doporučuji zahrnout do programu roverského tábora. U večerního ohně poté můžeme sdílet svá zjištění.

Odborka Průvodce: Průvodkyně křesťanskou kulturou nás doslova provází naší kulturou a ukazuje nám kořeny, ze kterých vychází evropská společnost. Také skautské hnutí vychází z křesťanství. Kromě silného hodnotového a myšlenkového základu jsme od křesťanů přejali například oslovování „bratře:sestro“. Kde tyto hodnoty mohou mít počátek? Impulsy pro pátrání přibližuje právě tato odborka. Přínosné může být třeba navštívit katolický nebo evangelický kostel (úkol *Návštěva kostelů*) a porovnat, jak se od sebe liší, jaké symboly mají společné. Co tyto symboly znamenají v současnosti? Proč byly důležité pro lidi v minulosti?

V odborkovém týmu jsme si vědomi toho, že cest k Pravdě a Lásce je mnoho, proto připravujeme i alternativy této odborky pro další světová náboženství. Odborka Ježíšův kamarád: Ježíšova kamarádka můžeme vnímat jako nabídku, pokud nás oslovuje křesťanství nebo je náš kmen zaměřen na rozšířenou duchovní výchovu.

PRAVDA SE JEVÍ JAKO DLOUHODOBÝ ÚKOL

Když se chceme naučit novou znalost nebo nabýt novou dovednost, stačí nám k tomu většinou málo času. Přečtu si informaci o tom, že peří sovice sněžní

má jasně bílou barvu s roztroušenými tmavými skvrnami, podívám se na její fotku a hned si zapamatuji, jak vypadá. Když chci získat nový návyk, zpravidla mi to zabere delší čas. Novým návykem může být například začít každý den 15 minut běhat nebo vypít po snídani sklenici vody.

Podobně je tomu i v duchovním životě. Proto máme v Junáku – českém skautu Liliovou cestu a Liliový kříž, které nám umožňují vytrvale postupovat na duchovní stezce. Nás rovery a rangers bude zajímat jejich třetí (červený) stupeň.

Liliová cesta nás motivuje k rozvíjení konkrétních oblastí duchovního života. Jde o dlouhodobé putování na naší individuální duchovní cestě. Nabádá nás k hledání osobního žebříčku hodnot, meditacím nebo využívání přírody k rozvíjení duchovního života. Velmi mi pomáhá, když můžu každý večer před spaním zreflektovat svůj den, ohlédnout se za ním a uzavřít ho (bod z kategorie *Duchovní zdraví* v Liliové cestě).

I když jde o individuální stoupání po stezce, jsou zde nabídnuty i úkoly, které rozvíjí náš život ve společenství, například prostřednictvím

organizování charitativní akce nebo přípravou duchovního programu pro ostatní RS z kmene.

Liliový kříž podobně jako Liliová cesta povzbuzuje k duchovnímu rozvoji. Zaměřuje se na prohloubení víry a křesťanského života v církvi. Učí nás, že máme poznávat své silné a slabé stránky, seznámit se s různými druhy modliteb nebo vést dialog o víře i v nevěřícím prostředí.

KUDY SE DÁT?

Získali jsme kompas, mapu i další vybavení. Máme tedy všechno, co na cestu potřebujeme. Ve skautském putování jde o mnohem více než o získávání dovedností a znalostí. Naše cesta je o hledání smyslu, poznávání sebe sama a rozpoznávání hodnot. Pravda, kterou se učíme objevovat, nám může být na cestě ukazatelem ke skautské dospělosti. ●

Dejte se na Liliovou cestu na:
tinyurl.com/rklilzovacesta nebo se pusťte do plnění
Liliového kříže: tinyurl.com/rkliliovykruz.

inzerce

JUREK

DREAM WELL, ANYWHERE!

DÁREK PRO ČTENÁŘE ROVERSKÉHO KMENE - VÁNOČNÍ SLEVA NA VYBAVENÍ JUREK

Stačí kouknout do 14. 12. 2023 na eshop www.jurek.biz, vybrat něco užitečného a vložit v košíku slevový kód do okénka Slevový kupón.

slevový kód -15%: VSRK3

pro www.jurek.biz

EXISTUJE VĚČNÁ PRAVDA?

Je něco, co lze považovat za pravdivé, správné a obhajitelné v každé době? Je jasné, že některé vědecké skutečnosti nelze vyvrátit, co ale například myšlenky a ideály? Jsou skautské hodnoty věčné, nebo jsme jako skauti jen dětmi své doby?

AUTOR **TOMÁŠ KLÁPA** – KYBLÍK

PRO: VĚČNÁ PRAVDA EXISTUJE I V JINÉ FORMĚ NEŽ V ČÍSLECH

První úhel pohledu, který mě zaujal, byl ten, který známe všichni nejdéle – rodinné zázemí. Co se týče novorozence, dokáže vnímat nedostatek svých základních biologických, ale i emočních potřeb.

Proto jsou kontroverzní různé druhy institucí pro opuštěná miminka, ale jedno je jasné. Věčná pravda je v tomto ohledu potřeba lásky a podpory, kterou by každé dítě mělo dostat. Lidské bytosti potřebují lásku, ať už o tom mluví Maslow nebo přátelé v kavárně, podstata se nemění.

A skautské ideály a věčná pravda? Díky nejvyšší Pravdě a Lásce se držíme hodnot, které nám drží nohy na zemi a hlavu v oblacích, takže máme řádný pohled z výšky. Díky heslům a slibům se z nás vyvíjí kvalitní osoby, které drží blízkou i vzdálenější budoucnost ve vlastních rukou. Staré příručky nejsou slepými návody, ale spíš návrhy a poznatky, o kterých se dá diskutovat a je na nich něco krásného. Stejně jako je krásná platforma Dělán program nebo Hranostaj. Inspirace, která jde někdy použít rovnou, ale někdy je potřeba trochu promyslet, jak to bude sedět zrovna na mou situaci s mou družinou a přeneseně na můj život.

Anna Tylšarová – Topinka, zástupkyně vůdkyně 8. oddílu Trojlístek Olomouc, kromě skautingu se věnuje tanci.

PROTI: HODNOTY JSOU JEN TAK ŽIVÉ, NAKOLIK JIM VĚŘÍME

Hledání věčné pravdy se může protáhnout stejně jako hledání Svatého grálu. Přesto bychom se o to měli pokoušet. Jako skauti i jako běžní lidé.

Kdybychom začali rozebírat všechny výroky od vědeckých tezí, přes různé definice až po odrazy reality, dle mého názoru narazíme spíše na „všeobecně všemi přijímanou skutečnost“ než-li na stoprocentní neochvějnost. Fakt, že jsme se potkali s jinou osobou v červeném svetru na ulici, může potvrdit očitý lidský svědek, netoliko už okolo běžící pes vidící černobíle.

Věčnou pravdou tedy rozumějme naše úsilí v hledání. Hledání nejčistší možné skutečnosti, ke které nás, nehledě na překážky, vede prostřední okvětní lístek lilie. A jakkoliv existovat věčná pravda nemusí, neznamená to, že bychom v tom nesnadném „zápase“ ustavičného hledání měli polevit. Koneckonců skautské hodnoty – naše milé rodinné stříbro – jsou jen tak živé a „pravdivé“, nakolik jim sami věříme a jsme ochotni v jejich neustálém prosazování pokračovat. Občas si připustit, že ke skautskému životu patří „každodennost“ (jak to kdysi psal i žil Jaromír Marek – Markýz) – to je velmi pravdivé.

Michal Šrobl – Vločka, vedoucí střediska VAVÉHA v Českých Budějovicích, učitel na druhém stupni ZŠ. Ve volném čase se stará o dceru a hraje v kapele Bonsai č. 3.

Sloupek Roverského odboru

KDO JE TO „OPRAVDOVÝ“ ROVER?

Na tuto otázku existuje jasná a jednoduchá odpověď. Opravdovým roverem/rangers je každý člen Junáka ve věku 15 až 24 let – a to bez ohledu na to, jaké další role zastává. Spadáte-li do této věkové kategorie a jste členem organizace, nezáleží, zda jste zároveň správkyní klubovny, rádcem družiny nebo aktuálně nikde nepůsobíte, zkrátka jste opravdovým roverem.

Jedním z úkolů roverského věku je převzít za své roverské heslo „Sloužím“, které je jedním z hlavních pilířů roveringu. Jenže pozor na to, abyste si službu nespletli se služebnictvím. Služba totiž neznamená pouze manuální práci, jak bývá často mylně chápána.

Služba se skládá ze tří „podslužeb“: služby Vyšší moci (Bohu), služby sobě a služby bližním, které jsou navzájem rovnocenné. Jedna bez druhé nemůže správně existovat a fungovat. Můžeme si to představit jako trojnožku, jejíž nožky představují jednotlivé podslužby: odebereme-li jednu z nožek nebo bude-li jedna nožka vyšší nebo silnější než jiná, stabilita trojnožky se naruší a trojnožka spadne. Stejně tak absence nebo převaha jedné z dílčích částí služby rozhodí rovnováhu služby jako takové, která tak nemůže správně plnit svoji funkci jako opěrný bod roverské výchovy.

Zní to celkem abstraktně? Nebojte, skautská výchova počítá s tím, že žádný učený z nebe nespadl. Pamatujte, že rovering trvá celých dlouhých devět let, takže pokud vám teď koncept služby přijde nejasný, máte spoustu času na to přijít, co heslo „Sloužím“ pro vás vlastně znamená.

Julie Motalová, Roverský odbor

Sloupek inspirace

SVOJSÍKŮV ZÁVOD TROCHU JINAK

Myšlenka, že bychom mohli udělat Svojsíkův závod pro RS se zrodila úplně náhodou. Už nějakou dobu jsem si říkala, že pro mladší členy je hromada akcí a pro RS mi chyběla zážitková akce, která by byla blízko a dostupná. Proto jsem se zeptala lidí ve středisku a okresu, jestli by na závod přijeli a odpověď byla, že ano. Společně jsme se rozhodli pro náhodné rozlosování hlídek, abychom se lépe poznali. Zprvu jsem nevěděla, jak akci přesně připravit, ale díky podpoře ostatních lidí jsme setkání mohli uskutečnit.

Náhodně rozlosované hlídky družstva soutěžily na asi deset kilometrů dlouhé trase v okolí Lanškrouna. Celkem bylo sedm stanovišť, které prověřily skautské znalosti, například: spolupráci týmu, znalost první pomoci, šifrování, rozdělávání ohně či vázané stavby. Vlastně docela podobná stanoviště jako pro skautskou věkovku. Během závodů se vyskytly malé nepříjemnosti, ale neměly žádný dopad na celý průběh závodů. Jsem ráda, že jsem si vyzkoušela organizovat podobnou akci, i když jsem zpočátku měla strach, jak se akce povede.

Závodů se celkem zúčastnilo 14 lidí, kteří přijeli z různých míst našeho okresu. Po závodech jsme se sešli u táboráku, povídali si a sdíleli své dojmy ze dne. Myslím, že to bylo příjemné setkání a věřím, že se nám příští rok podaří uspořádat akci znovu.

Martina Dušánková
středisko Zubr a Díkobraz Lanškroun

Sloupek Zahraniční inspirace

AUTORKA **VALERIE SAVANJO – VALI – RAKOUSKÁ RANGERS,**
SKAUTUJE V INNSBRUCKU

KUPA ZÁBAVY PLNÁ VÝZEV A OTÁZEK? TO JE ISCOUT GAME!

Naši RS hrají už několik let iScout Game a letos jsem se přidala i já! Společně jsme si užili zábavnou přes-pávačku, kterou doporučím všem RS i vedoucím.

Co to vlastně iScout Games je?

Je to víceméně online hra, se kterou přišli v roce 2009 nizozemští skauti. Probíhá každý rok. Náplní hry jsou velmi specifické otázky a plnění zábavných výzev. Cílem je odpovědět na co nejvíce otázek, které dostanete po splnění výzev. Výzvou může

být například: „Udělejte si podvodní selfie v kroji a zasalutujte“, „zorganizujte závod na kolech“ nebo „vlezte alespoň v pěti lidech na toaletu Dixi“. Ze všech splněných výzev musíte doložit organizátorům fotky nebo videa, aby mohli ověřit splnění úkolu.

Co ke hře potřebuji?

Potřebuješ tým 8–25 skautů starších 16 let. Nezapomeň si ještě počítač, chytrý telefon a zůstaň připojen k internetu. Nejdůležitější je ale motivace a kreativita!

Pokud v tobě iScout Game vzbudila zájem, zadej do vyhledávače iscoutgame.com/en/home, kde získáš více informací a můžeš se také zapsat na další iScout Game, která proběhne 2. března 2024! Registrace se spouští ke konci roku 2023.

inzerce

PRAXE REPORTÁŽ

NA BITEVNÍM POLI TĚLEM PUMPUJE ADRENALIN A ZVLÁŠTNÍ EUFORIE, VYPOVÍDAJÍ PŘEŽIVŠÍ MOSTŮ PŘES JARUGU

Hájovna Orlovy je kromě kolébky českého skautingu také místem konání jedné z největších skautských terénních her. Mosty přes Jarugu jsou larpová hra na motivy fantasy světa Zaklínače. Účastníci prožijí bitvu, kde proti sobě stojí Nilfgaardané v jednotných černých barvách a Severní království, která jsou reprezentovanější paletou barev.

AUTOR FLORIAN KOUPILOV – CHAMELEON
Rádce v 8. oddíle KOMPAS v Olomouci, 16 let
Mostů se zúčastnil jako voják Pěší armády Temerie, jedné z armád Severu. Studuje na gymnáziu, rád hraje na hudební nástroje, zpívá a je zapáleným hráčem deskovek.

AUTOR DAVID SEMERÁD – KECAL
Zástupce hlavního vedoucího 108. oddílu Stowosm v Praze na Proseku.
Mostů se zúčastnil jako veterán z Operační skupiny Verden v nilfgaardské armádě. Studuje maturitní ročník gymnázia, těší ho zpěv u táboráků či čas strávený na akcích.

LARP je hra založená na zážitku z hraní určité role v příběhu. Součástí jsou kostýmy, souboje se zbraněmi a podobně. Celkem se o víkend 22.–24. září sešlo téměř 600 lidí, kteří se vžili do světa Andrzeje Sapkowského.

byla cesta dlouhá, proto jsem na vlak utekl o hodinu dřív ze školy. V Kolíně jsme s mojí skupinou přeběhli na těsně navazující spoj. Najednou jsme vpadli do vlaku plného lidí s meči, štíty, kostýmy a sem tam

PÁTEK – DEN VÁLEČNÝCH PŘÍPRAV

Chameleon

Páteční škola před odjezdem byla nesnesitelná. Když přijde na larpy, nemůžu se většinou dočkat už měsíce dopředu, natož v den začátku. Z Olomouce

i helmou na hlavě. To už jsem věděl, že Mosty přes Jarugu opravdu začínají.

Protože na Mosty jezdí skauti z celé republiky a často přijíždějí až pozdě večer, první den nebyl žádný program, pouze se zařizovaly technické záležitosti a schvalovala se bezpečnost zbraní. Ale krčma v chatě jela na plné obrátky.

SOBOTA DOPOLEDNE – „CÍLEM JE ZÍSKAT VLV JAKÝMIKOLIV PROSTŘEDKY“

Kecal

Ze spánku nás vytrhl ruch života, který v táboře probíhal navzdory brzké ranní hodině. Byl hromadný nástup všech účastníků akce, šli jsme tam „v plné poň“ – v kostýmech a se zbraněmi. Znovu jsme si připomněli bezpečnostní pravidla a představili se nám

generálové, pod kterými jsme bojovali celý víkend. Organizátoři nás obešli a přidělili nám pásky, které sloužily pro označení životů podle kostýmu a věku (mladší účastníci mají více životů). Po nástupu následoval odchod na mrchoviště – středobod fungování každé armády – kde se obědvalo i odpočívalo mezi bitvami. Tam nás čekal první program dne: souboje jednotlivých armád.

Chameleon

Brzy ráno hra začala. Když jsem poprvé uviděl nepřátelské armády rozložené přes celý obzor v lese, byl jsem ohromen. Masa černých pláštů Nilfgaardanů se postavila proti našim barevným armádám Severních království. Pocity před začátkem bitvy jsou zvláštní. Není to nervozita, jako když máte vystupovat na koncertě nebo jít ke zkoušení ve škole. Na bitevním poli spíš cítíte, jak tělem začíná pumpovat adrenalin a prožíváte zvláštní euforii. Mezitím se na bojišti srovná přední řada štítů. Schyluje se ke střetu armád, který vyostřují pokřiky a bití do štítů. Armády se dávají na pochod k sobě. Kroky jsou těžké a pomalé. Nakonec je kroků tolik, že se armády srazí a započne bitva.

Kecal

Letošní Mosty přes Jarugu byly můj debut na velkých LARPových akcích, takže jsem nevěděl, co očekávat. Vítězství naší nilfgaardské operační skupiny Verden

nebylo vůbec jisté a všichni jsme byli připraveni na tuhý a nelítostný boj. Naštěstí se ukázalo, že všechny mé obavy byly neopodstatněné. Lučištníci, kterých bylo v operační skupině Verden spousta, se ukázali jako překvapivě efektivní a okamžitě se vypracovali na nejdůležitější složku naší malé armády. A právě i díky nim jsme nakonec vyšli ze všech šarvátek vítězně. Nejistá byla dlouho potyčka s partyzánskými oddíly Severních království Lyrie a Rivie. Ta končila nevyzpytatelnou situací dvou bojovníků proti jednomu. I tehdy se na nás ale nakonec usmála štěstěna, a tak jsme i nadále zůstali neporaženi.

Kecal

Po bitvách jednotlivých armád přišel čas na druhou část dopoledního bloku. Každá armádní skupina byla postupně vyslána na dvě stanoviště, kde musela pomoci své frakci získat vliv jakýmkoliv prostředky. To zahrnovalo například ozbrojenou potyčku o květinu, které byly potřebné v romantickém zápolení o srdce místního prince nebo akční bitvu o labyrint plný kostlivců, strašlivých pastí a všelijakých jiných hrůzností. V úzkých uličkách labyrintu se rozzuřil nelítostný boj o dobytí strategického cíle a jeho udržení. Padlí se mezitím ubírali za labyrint, kde se vždy po deseti vraceli do prostoru, kde se prodírali a doufali, že se neztratí.

FOTO STANISLAV ČIHÁK

SOBOTA ODPOLEDNE – ROZHODUJÍCÍ SOUBOJ ČARODĚJŮ A VEČERNÍ ZÁBAVA V KRČMĚ

Kecal

Po obědě nastal čas na speciální úkoly, ve kterých jsme získávali manu a kouzla na poslední bitvu dne. Předtím se ale všechny armády sešly, aby viděly jedinečný souboj kouzelníků. Jak takový kouzelnický duel vypadá? Dva čarodějové hráli proti sobě karty u stolu. Každý účastník ale viděl v kartách něco víc, protože dobře věděl, že karty rozhodují o jeho osudu. Každá karta totiž měla nějaký efekt, který ovlivnil nadcházející bitvu. Nilfgaardský čaroděj například vyčaroval (mimo jiné) magickou zeď uprostřed bitev-

SOUBOJ V ARÉNĚ

ního pole a za zbylou manu pořídil oživení celé armády. I díky tomu jsme my nilfgaardští měli nadějně vyhlídky na poslední bitvu prvního dne. Mohli jsme se tedy rozejít do tábořiště nadšení, vyhlížeje zítřejší finální vítězství.

Chameleon

Celý den jsme sice bojovali, ale zápasům ještě nebyl konec. Večer začíná aréna, což byl turnaj v soubojích jeden na jednoho. To má úžasnou atmosféru.

Jeden z organizátorů s mikrofonem v ruce zajišťuje kvalitní komentář. Když jsem stál poprvé v ringu a podal si ruku s prvním protivníkem, cítil jsem se úžasně. První a druhý zápas pro mě byly procházkou růžovým sadem a bez problémů jsem je vyhrál. Krize přišla se třetím soubojem. V aréně proti mně stojí bojovník s obouručním mečem, který byl velmi lehký a šermíř velmi zkušený. Maximálně se soustředím, štít mám u těla a meč připravený k seku. V tom na mě dopadne řada úderů, které přiletěly ze všech stran. Rány byly rychlejší než útok škorpióna, i proto jsem dostal svůj první zásah. „To je konec,“ mihne mi hlavou a do souboje se opět pouštím ze všech sil. Vedu úder na odkryté koleno a v tom dostávám sám úder. Ale můj meč dopadl první, a tak vyrovnávám na jedna jedna. Souboj pokračuje. Několikrát se zasáhneme ve stejnou chvíli, tzv. sousek, a potom konečně šance. Uvidím odkryté koleno a podaří se mi udeřit druhý zásah. Za takový výkon mi obecenstvo udělá aplaus a se svým protivníkem si podáváme ruce. Uf, bylo to těsné.

Za svou odvážnou řeč v aréně jsem dostal knihu, kterou jsem již dlouho chtěl – Narrenturm od Sapkowského.

NEDĚLE – BOJ O MOSTY PŘES JARUGU

Chameleon

Nakonec stojí všech šest armád vyrovnáno v řadě. Opět adrenalin, opět štíty a pochod vpřed. Motivační

řeč vojevůdců k jejich šikům zanikla ve zpěvu písně proti Nilfgaardu: „Temerská pěchota na středu stojí, meče se lesknou a Nilfgaard se bojí...“

Pak přešlo od slov k činům a po odstartování bitvy jsme běželi k mostům. To byly úzké pruhy lesa, které vedly přes pásmo řeky. Po celém bojišti létají šípky, třískají o sebe meče a štíty. V tak silné atmosféře jsem zapomněl, že je to vše zábava, hra. Mou motivací byl boj za svobodu Severu, boj proti uzurpátorskému Nilfgaardu. Po celém bojišti se ozýval jásot postupujících oddílů. Vítězství je naše! Vítězství je Severu.

Mosty přes Jarugu jsou zážitek, na který se nezapomíná. Pravda, strávil jsem za víkend mnoho hodin ve vlaku, ztratil jsem na dva dny hlas, ale stálo to za to. A příští rok jedu zase! ●

Na více fotek se můžete podívat po naskenování tohoto QR kódu

JE TO SPOJENÍ DVOU VĚCÍ, KTERÉ MÁM RÁD, ŘÍKÁ NOVÝ ŠÉFREDAKTOR ROVERSKÉHO KMENE JAKUB RADAN DVOŘÁK – DUBÍNEK

Redakci Roverského kmene (RK) vede od června Jakub Radan Dvořák – Dubínek. Jaké změny s časopisem plánuje a kam můžete zajít na koncert jeho skautské punkové kapely SkAunk? Článek navazuje na rozhovor z předchozího čísla RK s bývalými šéfredaktory Kristýnou Pechovou – Týnou a Vojtěchem Kousalem – Kousym.

AUTORKA PETRA SÝKOROVÁ – SURIKATA

Rozhovor si můžete v plné délce přečíst na webu časopisu kmen.skauting.cz

Jaká je tvá skautská minulost a současnost?

Skautuji asi dvanáct let. Začínal jsem ve skautské družině, po třech letech jsem se stal podrádcem a následně rádcem. Poté jsem odešel do vedení oddílu, na řadovou pozici vedoucího, a pomáhal jsem v roverském kmene ve středisku. V devatenácti letech jsem se stal zástupcem vůdce oddílu a od dvaceti až do letošního září jsem vedl oddíl.

Nyní se zaměřuji na vedení časopisu RK. Od nového roku bych se rád vrátil do střediska na pozici zpravodaje. Být šéfredaktorem RK je spojení dvou věcí, které mám rád, skautingu a žurnalistiky, a mám v nich nějaké zkušenosti. Sliboval jsem si od toho práci v zajímavém kolektivu (a zároveň koníček) a že budu moci dlouhodobě fungující věc posunout dopředu a stanu se součástí něčeho většího.

Jak se ti pracovalo na říjnovém čísle, které bylo tvým prvním?

Propsalo se do něj, že vznikalo o prázdninách, kdy bylo složitější se spojit s celou redakcí. Někdy jsme čekali několik týdnů na odpověď, takže to byl trošku

stres. Lehce jsem se bál, že některé texty nevzniknou, ale ukázalo se, že na skauty je vždy spoleh, a došly nám všechny texty, někdy i v lepší podobě, než jsme očekávali. Byla to pro nás výzva a hodně jsme se museli učit za chodu.

NAŠÍM PLUSEM JE, ŽE TVOŘÍME OBSAH OD RS PRO RS

V čem má RK náskok před ostatními celostátními skautskými časopisy? A v čem naopak zaostává?

Jako první jsme přišli s novým formátem podcastu. Velkým plusem je, že tvoříme obsah od roverů a rangers pro rovery a rangers. Roverské hnutí nejsou jen kluci 15–18 let nebo holky 20–23, ale spousta skautů a skautek různého věku z celé ČR. Víme, že časopis *Skaut* určitě nepíše náctileté skautky a náctiletí skauti. V tomto ohledu si myslím, že jsme trochu napřed.

Pokulháváme v tom, že někteří čtenáři by možná raději viděli texty formou storiček na Instagramu. Zaostáváme v propagaci na sociálních sítích. Nedávno si zrovna časopis *Skauting* založil instagramový profil a myslím si, že je jen otázka času, kdy se i my dostaneme na sociální síť.

CHCEME EXPANDOVAT DO VIRTUÁLNA

Jaké změny časopis čekají?

Změny jsou postupné. Pozvánky a zprávy redukuje na minimum a chceme z časopisu udělat médium s delšími texty. V rubrice Téma bude více článků, dosavadní tři mi přišly nedostačující. Téma bude tvořit třetinu čísla.

Chceme také posilovat náš web, ideálně všemi budoucími články z časopisu, a zaměřit se na jejich propagaci na sociálních sítích a tvorbu podcastů, protože dnešní roveři a rangers tištěná média moc nečtou. Mění se i systém porad, více zapojujeme celou redakci do spolupráce na čísle, což si myslím, že se projeví například větší nápaditostí a pestroostí. Také chceme podporovat mladé ilustrátory, kteří zatím kreslí do šuplíku, a nabídnout jim zveřejnění jejich prací.

ŘÍKALI JSME SI, ŽE KDO POSLOUCHÁ PUNK, MUSÍ NĚKDY HRÁT I VE SVÉ KAPELE

Zpíváš a hraješ na kytaru v punkové kapele SkAunk. Jak vznikla?

Všichni z kapely pochází z 94. oddílu v Brně. Vznikla, když nám bylo 14 let a byli jsme nadšenci do punkové hudby. Říkali jsme si, že kdo poslouchá punk, musí někdy hrát i ve své kapele. Tak jsme si jednu založili. První koncert jsme odehráli v Brně v roce 2017, když některým z nás bylo teprve 16 let. Vydali jsme album Scout's not dead a loni v lednu desku Vzpomínky, kterou mám nejradši a hodnotím ji jako nejlepší. Poslední dva roky kapela stagnovala, ale teď začínáme zase pravidelně zkoušet.

Kde se mohou lidé zúčastnit vašich koncertů?

Zatím hlavně v Brně. V úterý 19. prosince máme například koncert v brněnském klubu Melodka, kde jsme odehráli první koncert. A teď ten klub končí, tak se s ním půjdeme rozloučit. Tím bude ukončena první éra kapely, neboť měníme styl. Ale doufáme, že tato změna nám pomůže hrát i na jiných místech v České republice nebo ve střední Evropě. ●

Jakub Radan Dvořák – Dubínek

Je mu 23 let. Vedl oddíl v brněnských Židenicích. Miluje hudbu a kávu. Od narození žije v Brně. Studuje čtvrtý ročník oboru mediální studia a žurnalistika na Masarykově univerzitě. V lednu dostudoval mezinárodní vztahy. Nyní pracuje jako šéfredaktor *Roverského kmene* a spolupracovník *Deníku N*.

PŘIJDE
V ZIMĚ
OPRAVDOVÁ
ZIMA?

CO VÍC SI
PŘÁT?

www.warmpeaceshop.cz

VYBAVENÍ DO PŘÍRODY PRO KAŽDÉ ROČNÍ OBDOBÍ.

SLEVA 20%

na každou objednávku při zadání slevového kódu: **SKAUT23**.
Platí do 29.2.2024.

SKAUTEM V DOSPĚLOSTI: NA POMEZÍ ROVERINGU A OLDSKAUTINGU

Milníkem osmnácti let skauting rozhodně nemusí skončit pouze u vedení dětí. Naopak lze zažít četná dobrodružství v podobě programu, který je zaměřen na tuto účastnickou skupinu. Celoroční činnost pro mladé dospělé v podobě schůzek, výprav či vícedenních expedic tvoří pražská Skrypta. Jak se kmene podařilo, že je tu již dvacet let a stále funguje? Co motivuje mladé lidi k tomu, aby se každý týden aktivně scházeli? Uvažuješ-li nad založením podobného roverského společenství, čti dále.

AUTOR **ONDŘEJ TUREK – OPIČÁK**

Opičák je aktivní ve skautu pro dospělé (VŠRK Skrypta), vede mezispolkový kurz Zapalovač pro začínající a budoucí vedoucí. Profesionálně i volnočasově se pohybuje v pedagogice volného času.

„Je mi pětadvacet. Od mala jsem chodil do neskautského oddílu a ten teď vedu. Nemám tam vrstevníky a hledám dobrodružství.“ „Neměla jsem kolem sebe po maturitě aktivní lidi, se kterými bych mohla pravidelně zažívat něco zajímavého“ „Vedu světlušky, ale tady zažívám skauting takový, že ten program dává něco i mně.“ „Radši tvořím program pro dospělé a jsem s nimi, s dětmi mě to tolik nebaví.“ Během diskuse o tom, jak se kdo dostal do pražského vysokoškolského roverského kmene Skrypta, jsme si vyslechli takových příběhů nesčetně.

Dosud se dospělým v Junáku věnovala menší pozornost a slovo *oldskauting* nebylo čteně skloňováno. Skrypta letos slaví dvacet let existence a má bohaté zkušenosti v oblasti aktivního skautování mladých dospělých. Ty můžeme svým způsobem vnímat jako (sebe)výchovnou kategorii. Nachází se totiž v roverském společenství s pevnými základy. Navíc Skrypta má celoroční činnost, jež dbá na dodržení třech principů služby – nejvyšší Pravdě a Lásce, druhým a sobě.

V minulém čísle Roverského kmene jste se mohli dočíst, že Skrypta je „jediný naplno působící vysokoškolský kmen, který má dobře propracovaný nábor a celkovou strukturu činnosti“. Není s podivem, že

SKRYPTA NA PLÁNOVACÍ SCHŮZCE

na náborové schůzky přišlo třicet lidí. Rozhodli jsme se sepsat, jak to u nás funguje, a motivovat tak další střediska k založení obdobných společenství.

PRAVIDELNOST, NENUCENOST

Setkávat se sem tam dle potřeby nefunguje. Je zapotřebí udržovat návyk. Obě naše družiny dodržují periodu setkávání. Každé úterý a každou středu

od 18:30. Jen výjimečně nastane změna, a to spíše tím, že se přidá nějaká víkendovka či spontánní akce navíc. Do účasti však nikoho nenutíme. Dospělí sami přebírají zodpovědnost za své mimoskautské povinnosti, zkouškové období a podobně.

PESTRÝ VŠESTRANNÝ PROGRAM A SEBEREALIZACE JEDNOTLIVCŮ

Hojnou účast zajišťuje také atraktivita programu a jeho všestrannost. Na začátku semestru na takzvanou plánovací schůzku každý přinese zajímavá témata k setkání. Odhlasujeme si, co nás nejvíce oslovuje, zhodnotíme, zda program bude vyvážený co do pohybu, seberozvoje, služby druhým a podobně. Nakonec si rozhodíme garance schůzek, aby se dostalo nejlépe na všechny. Garanti pak týden předem všechny pozvou na schůzku, kterou pořádají.

SKRYPTA NA EXPEDICI V ANDOŘE

VEDENÍ

V družinách působí stejně jako u „dětského“ skautingu rádcí. Vnáší do družin řád, hlídají, že činnost běží a má svůj smysl. Zároveň povzbuzují jednotlivce k tomu, aby do Skrypty vnášeli neustále nové podněty. V neposlední řadě řeší případné spory.

Proaktivní jsou i bez oficiální funkce sami členové Skrypty. Dle hesla „budeme to mít takové, jaké si to vytvoříme“ zakládají různé projekty, pořádají akce mimo schůzky a přebírají zodpovědnost za dílčí úkoly. Letos se kupříkladu podařilo bez vstupu vedení realizovat týdenní expedici do hor v Andoře.

JSME SKAUTI, BEREME I NESKAUTY

Užíváme skautskou symboliku, užíváme skautskou výchovnou metodu. Věříme, že skautem se člověk nerodí, a proto umožňujeme vstup do Skrypty lidem mimo skautské hnutí. Naše činnost je nabídka a možnost pochopit a následně žít skautské hodnoty.

VĚKOVÉ SLOŽENÍ

Přijímáme lidi do 27 let, tedy zhruba do předpokládaného ukončení studií vysoké školy. Vstupní podmínkou je příslib, abychom stále reagovali na potřeby cílové skupiny, pro kterou Skrypta je. V případě starších zájemců vnímáme jako podstatnou roli Kmene dospělých, který by měl na skautskou mladou dospělost navazovat oldskautingem s programem zohledňujícím specifika oldskautů. ●

Více informací o Skryptě najdeš na dvojka.cz/skrypta

ROVERSKÁ PORADA UKÁZALA, ŽE LIDEM V JUNÁKU ROVERING LEŽÍ NA SRDCI

Co to je Roverská porada? Akce se záměrem propojit vedoucí, kteří pracují s rovery a rangers ze všech koutů republiky, aby diskutovali o možnostech dalšího rozvoje českého roveringu. Letos se odehrála první listopadový víkend v Havlíčkově Brodě.

AUTOR **FRANZ ALEXANDER BUNDSCHUH – ŠAMAN**

Rover z 15. střediska Kompas Brno, rád by se víc angažoval v českém roveringu a Roverská porada pro něj byla prvním krokem.

Na starost si ji vzal člen roverského odboru a šéf programového týmu Roverway 2024 v Norsku – Mirek Havránek. Střechu nad hlavou a dostatek prostoru na veškerý program nám poskytlo gymnázium Havlíčkův Brod. Naší snahou bylo skrze moderované diskuze, přednášky shrnující důležité poznatky týkající se roveringu a další pod-
půrný program nakopnout rovering.

CO JE ROVERING?

Na akci se účastníci mimo jiné vyjádřili ke vznikajícímu roverskému tématu ve Strategii 2030. Výstupy budou po zpracování zaslány Náčelnictvu, případně sněmům pro schvalování a úpravy vznikající strategie.

Hned po krátkém úvodu, na kterém nás Mirek přivítal a pověděl něco o konceptu letošní Roverské porady, jsme interaktivní formou mohli nahlédnout do roverské metodiky. Ve skupinách jsme studovali její jednotlivé kapitoly, které jsme následně prezentovali ostatním. Společně jsme pak hlouběji rozebírali první kapitolu „Co je rovering?“. Závěrem bloku nám lektor shrnul, jak metodiku vnímat a jak s ní pracovat. Po pracovním startu jsme si mohli odpočinout u roverského kvízu v pohodlném prostředí samoobslužné čajovny.

První sobotní blok navázal na předchozí večer, a to podáváním zpětné vazby k současné podobě metodiky. Procházením venkovních stanovišť a plněním úkolů jsme po částech komplexně zhodnotili její klíčové úseky. Po aktivním ránu následovala frontální přednáška o psychologii roverů a rangers. Lektorka Ady, kromě toho, že je sama skautka, je také psychologička, a tak zvládla podat odborné poznatky velmi prakticky. Na přednášce nám představila věk adolescence, popsala potřeby RS a odbornou optikou odpověděla na palčivé otázky roveringu, například: „Jak motivovat rovery do činnosti?“

MĚSTSKÁ HRA I PŘEDNÁŠKY

Dozvěděli jsme se, jakým způsobem mohou vůdcové kmenů z pohledu psychologie vnímat roving jako takový, a jak se při tvorbě programu mohou přiblížit zmíněným potřebám svých roverů. Následoval oběd a chvílka na odpočinek. Odpoledne nám místostarostka Junáka Rozárka představila podobu nového roverského programu a vysvětlila koncept roverského Kompasu. Popsala také rozdělení struktury kmenů podle věku, na mladší putující a starší provázející.

Pak jsme opět vyrazili do ulic Havlíčkova Brodu a při městské hře jsme hledali místa z fotografií, komunikovali s místními, procházeli stanoviště a plnili úkoly z QR kódů, rozmístěných na významných místech města. Zmíněná stanoviště přitom představovala jednotlivé body skautské výchovné metody. Po této aktivitě proběhly dva bloky dělených přednášek. Každý si mohl zvolit, na kterou ze tří nabízených přednášek se přidá. V první trojici byly na výběr přednášky: koordinace rovingu, možnosti rovingu v zahraničí a přednáška o dospělých průvodcích.

Účastníci první jmenované přednášky se dozvěděli něco o struktuře rovingu za střediskovou úroveň, a jak se do ní mohou zapojit. Na druhé z výčtu byly

představeny různé mezinárodní akce a základny, možnosti dobrovolničení v zahraničí, konkrétní mezinárodní projekty a další způsoby, jak žít roverský život za hranicemi Česka. Na poslední jmenované přednášce se účastníci dozvěděli o kvalitách dospělých průvodců, jakým způsobem mohou jít příkladem svým svěřencům, a jak s RS pracovat jakožto se skupinou i jakožto s jednotlivci.

Ve druhé trojici si účastníci mohli vybrat přednášky: Dospívající nováčci – jak s nimi pracovat?, Roverské kurzy FONS v 90. letech, Alkohol, sex a roving. Blok o dospívajících nováčcích fungoval jako diskuze. Postavil jeho účastníky před zajímavé otázky: měli bychom se aktivně snažit o nabírání nováčků do řad roverů? A jaký přístup případně zvolit k jejich zapojení do specifické komunity roverského kmene? Vzhledem k přítomnosti několika dospělých nováčků se rozvinula velmi zajímavá diskuze plná osobních názorů a zkušeností.

Kořeny roverských kurzů můžeme hledat v kurzech FONS, o kterých nám přijel popovídat Ještěř. Přednášel o začátcích kurzů, vazbách, které má FONS ke Gemini a o tom, co vše FONS představuje dnes.

Účastníci měli v této trojici bloků též možnost diskutovat o rizikovém chování roverů. Začátkem tohoto programu proběhl odborný úvod do tématu. Následně účastníci sdíleli své zkušenosti k tématu alkohol, drogy a sex ve vztahu k rovingu z domovských kmenů.

NEZAPOMENOUT NA ZPĚTNOU VAZBU

Dosavadní průběh akce a dělené bloky jsme pak refleктоvali ve větší diskusi. Kromě reflexe jsme též propojovali body z diskuzí se situacemi, které nám jsou známé z praxe. V průběhu dne účastníci dostali také prostor připravit si otázky na panelovou diskusi, která byla vyvrcholením celého sobotního programu. Na panelovku jsme se sešli krátce po jídle v tělo-

cvičné budovy. Moderátor střídavě kladl předem připravené otázky a vybíral nejoblíbenější otázky z publika. Diskutovali Mírek, Rozárka a školní psychologůžka Míša. Po tomto nabitém dni jsme si mohli vybrat z možností doprovodného programu, jako třeba usadit se k promítání filmu, zahrát si schovku po škole nebo si opět povídat v čajovně.

V neděli jsme měli možnost se zúčastnit ranní bohoslužby a po snídani jsme ve skupinách dávali dohromady harmonogram roverského roku, o kterém jsme dále diskutovali s ostatními. Následovala krátká přednáška, na které lektor propojil metodiku a program s úvahami nad tvorbu harmonogramu roverského roku. Protože se už postupně blížil konec akce, vydali jsme se po programu o roverském roce na blok dedikovaný podávání zpětné vazby k akci

jako celku. Účastníci hodnotili celou akci velmi kvalitně, mezi nejlépe hodnocené programy patřila přednáška o adolescenci a psychologii roverů, dále aktivita o tvorbě harmonogramu roverského roku, nebo třeba úvod do metodiky.

Dle mého názoru byla roverská porada povedenou akcí, která splnila většinu svých vytyčených cílů, a jak vyplývá také ze zpětné vazby, naplnila očekávání svých účastníků. Akce si do budoucna snad zachová pravidelnost pořádání jednou za dva roky. Porada též ukázala, že je v Junáku spousta lidí, kterým roving opravdu leží na srdci a vnímají jeho důležitost. Doufám, že se tato komunita bude do budoucna rozvíjet, a že výstupy z letošní roverské porady přispějí k využití výchovného potenciálu Junáka, který rozhodně nekončí skautským věkem. ●

inzerce

VÁNOČNÍ NADÍLKA

stylové dárky na skaut.cz/obchod

KDYŽ ČLOVĚK POŘÁDÁ VELKOU AKCI, MUSÍ SI PŘIZNAT, ŽE „JE ÚPLNĚ V POHODĚ PRAVDU NEMÍT“

Velké akce jsou do značné míry o zábavě, adrenalinu a poznávání – lidí, aktivit, činností i nových informací. Kromě toho je ale (a to nejen u Obroku) důležitou součástí skautský prvek. Tím je kromě jiných, a neméně podstatných, i Pravda.

AUTORKA **FRANTIŠKA ROHLÍČKOVÁ**

Vyrostla v Říčanech, kde také začala skautovat. V poslední době ale její skautský život naplňují spíš akce. Od rádcovského kurzu, přes WSJ 2019 až po účast v týmech NSJ a teď Obroku. Všude se věnuje především komunikaci.

Na velké akce, mezi něž se Obrok se svou několikaletou tradicí počítá, patří programy k zamyšlení, programy, které prohlubují duchovní růst účastníků a které nám pomáhají se posouvat.

Zažít ale atmosféru spolu se stovkami až tisíci lidí, kteří mají stejné ideály, má něco do sebe. Kdo z vás zažil třeba večerku nebo nástup v podobném počtu, určitě ví, jaké to je. Větší střediskový tábor by se možná mohl takovému zážitku přiblížit. Zpívat ale skautskou hymnu nebo večerku na obří louce s tisíci dalšími lidmi, kteří jsou na tom podobně jako vy, v člověku něco zanechá.

A zanechat to „něco“ se snaží i programy a prostředí Obroku. Jedním z důležitých cílů akce je účastníky (a vlastně i členy týmu) inspirovat. A to nejen k další skautské činnosti a práci třeba v kmeni, ale snaží se také o motivaci a inspiraci osobní, každého z nás, kdo se akce zúčastní. Proces hledání sebe sama a odpovídání si na otázky, jejichž proud tak úplně nikdy nekončí. S pravdou a „nepravdou“ se v takových zamyšleních potkáváme den co den. Co je správné a co špatné? Jak bych se měl* a v určité situaci zachovat?

I proto na Obroku existují programy duchovně zaměřené. V historii účastníci mohli navštívit například programy věnující se péči o duševní zdraví nebo tradiční – ať už večerní nebo ranní – Zamyš-

lení. Například v roce 2013 právě program Zamyšlení tvořily příběhy, se kterými se účastníci mohli seznámit. To je totiž jedna z nejjednodušších forem, kterými těžké otázky můžeme nastolovat. Jak bychom se v podobné situaci, jakou jsme právě slyšeli či četli, zachovali my?

Příběhy se předávají na Obroku taky osobně. Proto mají účastníci možnost potkat různé osobnosti a lidi veřejně činné, kteří jim přiblíží konkrétní témata nebo třeba období historie – ať už z prostředí skautingu, nebo mimo něj. Snažíme se přibližovat aktuální témata a otázky, které v současnosti „hýbou světem“. Účastníci tak už měli možnost se setkat a diskutovat třeba s Medou Mládkovou nebo skautskými pamětníky – na Obrok 2019 dorazili třeba bratr Rys a bratr Hroznýš, kteří mluvili o době, kdy byl skauting zakázaný.

Přednášky a diskuse jsou nedílnou součástí Obroku. Kromě zmíněné inspirace je důležitou složkou také vzdělávání – Obrok se snaží být přínosný všestranně. A skvělá témata i hosty máme připravené i pro tento ročník.

UDĚLAT MAXIMUM VE PROSPĚCH CELKU

Přestože organizace velké akce je v jádru celkem praktická záležitost, při těch skautských je samozřejmostí, že se tým a jeho vedení věnuje i otázkám, které souvisejí s vytyčením cíle, zamyšlením se nad přínosem, případně Službou (co to je viz minulé číslo Kmene, pozn. editora) a taky vyššími principy. Jakou roli hraje Pravda, když za takovým projektem, jako je Obrok, stojíte?

FOTO ARCHIV OBROKU

„Nejklíčovějším a současně nejvíč nečekaným momentem, kdy mi organizace Obroku pomohla hledat pravdu, bylo uvědomění, že občas je úplně v pohodě pravdu nemít nebo nechat na chvíli mít pravdu ostatní, případně uznat, že ji prostě mají,“ napsala Kamila Buráňová – Žirafka, která vedla Obrok 2017.

„Byla to pro mě obří lekce v tom, že na jednu stranu má každý vždycky svou pravdu a že na stranu druhou nejdůležitější schopností nejen manažera, ale jaké-

hokoliv člena týmu jakkoliv velké produkční akce, je umění odosobnit se od výsledku a být ochotný udělat maximum pro prospěch celku,“ dodala.

OBROK JAKO PŘÍLEŽITOST

Na Obroku můžeš zažít, co jinde ne. Tím může být kromě rozhovoru s pamětníkem například i Velká hra. Na posledním ročníku 2019 byla věnována totalitě. Jaké to bylo za komunismu? Tématu se věnovala celá řada programů včetně diskusí a rozhovorů. Při Velké hře si pak účastníci mohli vyzkoušet iniciovat Sametovou revoluci. Téma skautingu v totalitě ale provázelo celý poslední ročník, Velká hra byla pouze vyvrcholením. I takovým způsobem můžeme přemýšlet o tématech, jako je Pravda – a také s nimi pracovat v kmeni. Jakou linku najdete v letošním ročníku, se dozvíte už brzy.

Kromě her a programů nemůžeme zapomenout ani na ceremoniály, které ke každé skautské akci neodmyslitelně patří. Na Obroku tak bylo a zase bude možné se zúčastnit každý den ranního i večerního nástupu včetně skautské hymny a večerky, ale taky velkolepých zahajovacích a ukončovacích ceremoniálů. Ty jsou také oslavou toho, že tam můžeme být spolu. Hledání inspirace a rozvíjení sebe sama se děje především mezi nimi.

A CO TVOJE CESTA?

Ať už se najdeš v jakémkoli programovém bloku Obroku od Putování přes nevšední sport, Službu nebo debaty, diskuse a vzdělávací programy, nepochybujeme, že na akci nalezněš prostor se posunout. Jaká cesta bude ta Tvoje?

Poznámka redakce: Tento text je druhý ze série „Obrok za dveřmi“, ve které se dozvíte zajímavosti o největším setkání roverů a rangers v Česku. V příštím čísle se můžete těšit na další. ●

OKNO

KROJOKAPSY

KROJOKAPSY: VIKI RENČOVÁ

AUTOR MATĚJ RICHTR – VYPRAVĚČ

Viki Renčová je členkou dvou oddílů v Západních Čechách. Nejvíce je ale vidět na velkých akcích – pomáhala na Národním jamboree a je tajemnicí na nadcházejícím Obroku.

Levou část hrudi (ze strany čtenářstva) zdobí pět nášivek z akcí. „Jsou to pro mě největší srdcovky a taky se mi nejvíc líbí. Jsou akce, které nemají pěkné nášivky. Obecně si myslím, že by nášivky z akcí neměly být moc velké, zbytečně pak zabírají místo.“

Pravou kapsu zdobí Březový lístek a lipové lístky, které v součtu dávají 15 let, a prozrazují, že jejich nositelka je skautkou už od svých šesti let. „Od mala jsem byla aktivní skautka a musela jsem být na každé schůzce, a to mi zůstalo i dodnes,“ culí se Viki, když

mluví o své činnosti. Kapsu zdobí „pouze“ čekatelský odznak. Viki momentálně nepředpokládá, že by se vrátila k činnosti v oddílu, takže hnědá lilie na kroji zůstane i v nejbližších letech. Jako svůj trik pro ukrazení dlouhých chvil během rituálů, kdy se na něco čeká, má vždy v kapse připravený bonbon.

Jelikož Viki prošla různými oddíly, které mají rozdílné pohledy na nošení kroje, tak svůj styl vnímá jako velmi vlastní. Má dvě spletené šňůrky k píšťalce, červenou a bílou, protože v Sušici dostane bílou šňůrku každý, kdo se stane vedoucím.

Na pravém rukávu je přišíťá nášivka ve tvaru kříže, která reprezentuje Skautskou otevřenou společnost (SOS). To byla parta kamarádů, která v Plzni nabízela program pro RS. „Jelikož se SOS rozpadla, vím, že bych si ji měla odpárat, ale mám ji nostalgicky ráda,“ dodává zpovídaná rangers.

„Líbí se mi, jak je univerzální a reprezentativní,“ popisuje Viki svůj nejoblíbenější mezinárodní šátek. Cípy šátku spojuje turbánek s jejím jménem, který dostala od kamarádky.

Kroj nejraději nosí pouze na nástupy a k táborákům, není příznivkyní nošení v průběhu celého dne. Kroj je pro Viki ona „slavnostní košile“, kterou nosí zastrčenou nejčastěji v sukni, protože je to „nejvíce praktická věc, protože si ji navlékneš přes cokoli, když se spěchá.“ ●

UKRAJINŠTÍ SKAUTI A SKAUTSKÝ INSTITUT

Máte chuť pustit se do menší akce s ukrajinskými teenagery? Na tuhle věkovou kategorii se trochu zapomnělo, přitom jí můžete pomoci – třeba jen tím, že ji zapojíte do nějakého jednorázového podniku. Máme pár tipů, které by mohly pomoci.

AUTORKA **PAVLÍNA HAJDÚCHOVÁ – PÁJA**

Koordinátorka dobrovolníků na Skautském institutu v Praze. Letos vedla dva běhy česko-ukrajinského Buddy programu Dobro+druh. Pořádá pole dance soutěž, nejí maso a ráda pozoruje červenky obecné.

Má to smysl!

Ukrajinský vzdělávací systém se od toho našeho liší počtem tříd. Zatímco mladší děti tráví denně čas se svou novou třídou na základních a středních školách, ti co přišli do Česka v 16–17 letech, už chodí po brigádách, připravují se na vysokou školu nebo ji rovnou začínají studovat. Všude jsou za nejmladší a nemají kolem sebe žádnou partu. Holky i kluci v roverském věku proto patří k těm nejosamělejším, kteří k nám z Ukrajiny přišli.

Dobro+druh

Náš buddy program začal seznamovacím setkáním, na kterém jsme dali dohromady účastnické dvojice. Bylo to velké vykročení z komfortní zóny, ale všechny hrozně nakoplo. 40 kluků a holek z Ukrajiny ve věku 15–18 let tak získalo parťáka, nebo parťáčku z Prahy. Společně se potkávali každý týden po dobu tří měsíců. Setkání byla hodně v jejich režii. Chodili na procházky, hráli frisbee, spolustudovali...

Celá skupinka se potkala na společných výletech a závěrečném večeru, kde se prezentovaly zážitky z celého běhu. Vznikla skvělá parta a některé dvojice se proto potkávají i dál. Program jsme uspořádali s podporou fondu UNICEF a Magistrátu hlavního města Prahy.

Kde sehnat účastníky?

Mrkněte na Křižovatku – jsou tam osvědčené tipy, kde ukrajinské teenagery hledat. Hodně vám může pomoci třeba Telegram.

Budeme si rozumět?

Česky už umí skoro všichni, kdo z Ukrajiny přišli. A kdyžtak společně procvičíte angličtinu!

Co když se budou bavit spolu?

To vůbec nevádí. Kdybyste uvízli kvůli válce v zahraničí, taky byste rádi občas pokecali s někým, kdo si prošel podobnou zkušeností.

Nadupaný program není potřeba

Mnohem důležitější je vytvořit příjemné prostředí. Ukrajínští teenageři touží hlavně si trochu odpočinout. Vyrazte na malý výlet po okolí, zahrajte si deskovku, zkuste rukodělny nebo seznamovací hry.

Co kdybychom je vzali do kina?

Bacha na vstupné a útraty. Příchozí z Ukrajiny rozhodně nejsou finančně za vodou a akce s placením by proto mohly dopadnout rozpačitě. Zkuste raději společné vaření, piknik z vlastních zásob nebo promítání v klubovně – užijete si to mnohem víc. ●

ANKETA: DO JAKÝCH VIDEOHERNÍCH SVĚTŮ SE VRHÁ REDAKCE ČASOPISU?

Oslovili jsme členstvo redakce, které videohry by doporučilo čtenářstvu RK. Zde jsou odpovědi, které vyzývají ke vnoření se do příběhů, hudby, zážitků, zamyšlení, propracovaných systémů vylepšování či kochání se neuvěřitelnými světy.

AUTOR MATĚJ RICHTR – VYPRAVĚČ

JAKUB RADAN DVOŘÁK – DUBÍNEK šéfredaktor RK

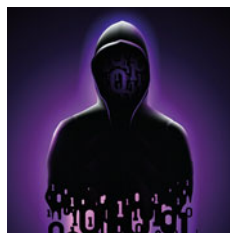
ZDROJ: CLOVEKVTISNI.CZ

Většina her se snaží předat nějakou myšlenku nebo ukázat přesah. Dlouho jsem ale neviděl tak palčivé téma, jako je klimatické krize, předané jednoduchým a zároveň hlubokým způsobem. Hra Beecarbonize oboje dělá skvěle. Název odkazuje na dekarbonizaci a celou hrou provází roztomilé včelky. Hra vyšla v rozhraní pro PC a mobil, doporučuji verzi pro mobil.

Hráč se dostává do role světovládců v době, kdy vrcholí průmyslová revoluce a objem emisí v atmosféře raketově stoupá. Cílem hry je dospět k rovnováze v oblasti průmyslu, přírody, lidstva a vědy. Všechny čtyři oblasti ve hře jsou reprezentovány barevným sloupcem, do kterého hráč vkládá příslušné karty. Karty průmyslu například produkují energii, ale také emise. Karty vědy často eliminují emise a produkují vědomostní body potřebné k rozvoji všech dalších oblastí. Do toho se objevují karty událostí, jako záplavy nebo sucho, které hráč musí řešit, aby planeta nezkolabovala.

Jedna hra trvá od deseti do třiceti minut a nabízí různé cesty k záchraně i totálnímu zničení planety a může tak znamenitě ilustrovat, před jakou výzvou stojíme. Bonusem je, že Beecarbonize pochází od českých tvůrců a kromě angličtiny tak nabízí i češtinu.

ANNA VAŘEKOVÁ – BARBIE redaktorka RK

ZDROJ: GOOGLE.PLAY.COM

Každý máme tajemství. Co bychom udělali pro to, udržet to své schované? Takovou otázku nabízí mobilní textová detektivní hra s hororovými prvky Duskwood. Hráč se snaží skrze kvalitně zpracované dialogy dojít k závěru, kdo

a proč unesl slečnu Hannu. Hra nabízí videohovory jednotlivých postav, interaktivní úkoly i mimo herní realitu a minihry, které jsou smysluplné a neslouží pouze k prodloužení hrací doby. Hráč si při průchodu příběhem vytváří silné osobní pouto se všemi dalšími lidmi z herního světa.

Duskwood v základní verzi nabízí plnohodnotnou detektivku, kterou rozšiřuje příkoupitelný obsah v podobě dalších dialogů a videohovorů. Od chvíle, kdy jsem Duskwood hrála poprvé, jsem zatím nenašla jinou hru, která by byla stejně propracovaná a vtahující.

MATĚJ RICHTR – VYPRAVĚČ redaktor RK

ZDROJ: HEXAGE.NET

Já doporučím mobilní hru Reaper: Tale of a Pale Swordsman od českého studia Hexage. Tuto hru jsem objevil asi před

deseti lety a od té doby jsem ji dohrál několikrát. Uchvátila mě skvěle (na mobilní hru) napsaným příběhem a intuitivním ovládním. V roli „bledého zabijáka“ se vydáte na svou pout' džunglí, kde potkáte domorodé kmeny, imperiály, zvěř a další bytosti. Jelikož se jedná o akční RPG, během cesty můžete (omezeně) interagovat s ostatními příběhovými postavami a po dosažení nové úrovně si vybrat novou dovednost. Mně se nejvíc osvědčilo „maxovat“ šanci na blokování. Hra určitě není dokonalá, je vlastně docela jednoduchá a hraju ji dost z nostalgie. Přesto si myslím, že se jedná o dobrý mobilní kus, už jen pro svou českou lokalizaci. Kromě této hry mohou doporučit i ostatní tituly tohoto studia. Zejména oceňuji možnost si hry vyzkoušet zdarma a poté zvážít koupi plné verze.

FILIP KOMENDA – KLACEK redaktor RK

ZDROJ: PLAYSTATION.COM

Mezi mé oblíbené hry patří God of War Ragnarök. Převážná část děje se odehrává z pohledu

Krata, řeckého boha války, který se shodou okolností dostal na Sever. Během příběhu prochází devíti světy a snaží se se svým synem Atreem donést popel své

zesnulé ženy na nejvyšší horu těchto světů. Během cesty narazí na nepřátele i spojence, kteří Kratovi v nelehkých situacích pomohou.

Hra umožňuje výběr délky kampaně. Můžete volit přímý průchod dějem, nebo se pustit do vedlejších úkolů a pořádně prozkoumat světy. Jelikož jde o RPG, má hra systém vylepšování postavy. Tento titul mě zaujal řeckou mytologií. A během hraní se mi velmi líbil graficky zpracovaný otevřený svět. Nevýhodou je vyšší pořizovací cena.

DAVID SEMERÁD – KECAL externista, autor reportáže Mostů přes Jarugu

ZDROJ: STEAM.COM

Doporučuji prvního Zaklánače. V porovnání s ostatními dly fantastické RPG série může působit jako starší otloukánek, ale byla by škoda ho zatratit. The Witcher: Enhanced Edition Director's Cut z roku 2008 totiž položil základy pro jedno z nejvýznamnějších a nejinovativnějších herních studií současnosti – CD Projekt Red.

První Zaklánač se vyznačuje jednoduchou hratelností a starší grafikou, což nemusí sednout všem hráčům. Hra má také český dabing, který je dnes už považován za legendární, protože například Geraltův hlas postrádá jakoukoliv intonaci a emoce.

Hlavní přednost hry je v nostalgické kvalitě a její jednoduché kráse. Pro mě je ale nejsilnější z jiného důvodu – má totiž neopakovatelnou atmosféru a prostý (možná i jednoduchý) příběh. ●

POZNEJ SVĚT OČIMA SOV

Soví země aneb kde noční lidé nespí

AUTOR DAN BALOUN – KAN

Vítejte v jedné šílené zemi, kde lidé musí chodit do práce a do škol od půlnoci do osmi ráno.

Ve skutečnosti je to ale obráceně. Do školy musíte už v osm ráno, takže vstáváte někdy už v těch příšerných sedm hodin, ne-li dříve. Pro další ranní ptáčata je to v pohodě, pro sovy je to teror.

A když jsou prázdniny? Všechno začíná dopoledne, snad kromě diskoték, které mě neberou. Na akcích, kde se přespává, musím vstávat dopoledne. Já chci dopoledne spát!

Ale proč jsou akce jen pro ranní ptáčata? Co je tak špatného na tom, že chci spát? Chci žít, být zdravý a mít energii.

Proč je někdo haněn za to, když chce spát svých potřebných osm hodin a někdo jiný může spát, kdy chce? Podle nynějších vědeckých výzkumů třetina lidí potřebuje jít spát pár hodin po půlnoci a vstávat

kolem poledne, což je oněch osm hodin a někdo jiný zase potřebuje spát od desíti večer do šesti ráno. Poslední zmíněná skupina je dokonce chráněna zákonem, kterému se říká „noční klid“. „Dopolední klid“ zákoně nenajdete, ranní ptáčata jsou oproti sovám v zákonem privilegovaná skupina. Navíc dopolední spáči jsou někdy nazýváni lenoši. No jo, sice jsou vzhůru do dvou do noci, ale učí se, pracují, tvoří, zatímco ranní ptáčata „vyspávají“.

Nemějme to ovšem ostatním za zlé, naši prarodiče ani vědci neměli tušení, že v sobě máme odlišné spací geny, které nám určují, kdy potřebujeme spát. Je to nová věda, nový poznatek. To, že jsi sova nebo ranní ptáče, je neměnné. Stejně jako tvoje barva očí či výška postavy.

SOVÍ VÍKENDOVKA

Minimálně jedna akce pro sovy přece jenom existuje. Místo, kde může každý spát, kdy chce. Funguje to. Doraž a spi aspoň jeden víkend podle sebe. Program je tomu přizpůsoben, k jídlu můžeš jít kdykoliv a máme ho spoustu. Tato akce je určena jen pro sovy, jestli chodíš spát před půlnocí, využij prosím jiné akce (jsou to ty ostatní). Pokud jsi však sova, jsi hluboce vítán* a doraž k nám. Budeme se na tebe těšit!

Soví víkendovka se koná v termínu 16.–18. února 2024 v Praze-Zbraslavi

Více informací najdeš na sovi-komunita.webnode.cz nebo na Instagramu [sovi_komunita](https://www.instagram.com/sovi_komunita) ●

Nová verze Vzdělávání na klíč

Ústředí přibližně každý půlrok aktualizuje nabídku Vzdělávání na klíč. To je databáze desítek lektorovaných programů, které si můžete zdarma (pouze za „cesták“) objednat pro středisko, kurz či akci. Vše probíhá online pomocí formuláře. Co v nabídce najdete? Například programy zaměřené na práci s rovery, personalistiku, psychické bezpečí, výchovné nástroje, fundraising, ekologii nebo zahraniční příležitosti. Velkou část programů jde uskutečnit i online. Více informací a kompletní nabídka jsou k nalezení na Křižovatce v sekci Vzdělávání nebo na odkazu: tinyurl.com/rkvzdelavani.

Přidej se do Skautského institutu

V desítky měst se po létě zase naplno rozjíždí činnost dobrovolnických týmů Skautských institutů a ty se můžeš zapojit! Přidat se můžeš do SU v Brně, ale za posily budou moc rádi i v Olomouci, Kolíně, Litomyšli a na dalších místech. Nebo je zde také možnost založit si vlastní Skautský institut na novém místě. Pro jakoukoliv formu zapojení stačí vyplnit krátký dotazník: tinyurl.com/rkpozsi.

Zimní táboření PŘEDĚL

23.–25. února 2024

Místo bude upřesněno
predel.webnode.cz

Předěl nabízí zážitky spojené se sněhem, takže strávit noc v iglú není rozhodně problém. Během víkendu v Jizerských horách účastníci a účastnice navštíví významné vrcholy, naučí se pobývat v zimní přírodě a zažijí nečekaná sněhová dobrodružství.

Týden před akcí (o víkendu) je možné pomoci se stavbou iglú, ve kterých se následně spí. Podmínkou účasti je být starší 16 let a umět se svižně pohybovat na běžkách. Přesné místo konání akce je tajné.

ČLK Stříbrná řeka

26.–28. dubna 2024 Orlovy

31. července – 11. srpna 2024 Skautská základna
Maděra

Cílem kurzu je připravit budoucí čekatele na vše, co je v nové funkci čeká. O vzdělání se postará zkušený tým, který svou odbornost čerpá ze skautské praxe i civilního života.

Nejde zcela o zážitkový kurz, ale na odpočinek a zábavu se samozřejmě nezapomíná. Každoročním zpestřením programu jsou různorodé besedy s hosty, nové hry a výukové programy.

Cena je 3 500 korun a registrace běží od 15. prosince 2023.

Další akce, které se sem nevešly, najdeš v Kalendáři rovernetu: www.rovernet.cz/kalendar nebo po naskenování tohoto QR kódu:

ISABEL
MINHÓS
MARTINS

MADALENA
MATOSO

JAK VIDĚT NEVIDITELNÉ

krajiny představivosti
a tvořivosti

hlubiny mozku

tajemství přírody

Zveme do našeho on-line knihkupectví, kde si můžete vybrat i knihy, které už jinde nenajdete a navíc ke každému nákupu dostanete dárek!

www.baobab-books.net

